

SUPLEMENT

LI 179 maig 2022

LLUITA
INTERNACIONALISTA

UCRAÏNA

FORA TROPES RUSSES

**SUPORT A LA
RESISTÈNCIA**

OTAN NO

Unitat Internacional dels i de les Treballadores-Quarta Internacional (UIT-QI)

Índex

Crida a una gran campanya internacional de suport i solidaritat amb la resistència ucraïnesa. ¡Per la derrota de la invasió de l'exèrcit rus! No a l'OTAN	pàg 3
Cal un debat de fons a l'esquerra	pàg 4
Ucraïna, nació sobirana	pàg 6
Lenin sobre Ucraïna	pàg 7
Caiguda de Ianukóvitx. Maidan, cop o revolta?	pàg 11
Comença la guerra. Crimea, <i>la Palestina</i> del Mar Negre	pàg 13
Donbass, enclavament rus: devolució a Ucraïna!	pàg 15
Govern Zelenski. Un govern neoliberal i proOTAN	pàg 17
Nazis amb tancs i legalitat en les forces de seguretat	pàg 19
Putin, agressor imperialista i còmplice de l'extrema dreta	pàg 21
Trotski i les armes: « <i>No som neutrals</i> »	pàg 24
Resistència popular: « <i>Una fàbrica de cervesa artesanal fa còctels molotov</i> »	pàg 25
OTAN NO! Bases fora!	pàg 26
Govern PSOE-IU-Podemos. Atlantista, armamentista i racista institucional	pàg 27
«L'esquerra radical» nega ajuda a la resistència a l'ocupació russa	pàg 28
La CRT desarma la resistència i acaba recolzant la invasió russa a Ucraïna	pàg 29
Guerra i crisi econòmica mundial	pàg 30
Sergei Movchan, activista antifeixista a Ucraïna « <i>Ser antifeixista avui és estar en contra de Putin</i> »	pàg 31
Vladyslav Starodubtsev, del <i>Moviment Social d'Ucraïna</i> « <i>Alliberament per a tothom</i> »: Resistència ucraïnesa, antiimperialisme i solidaritat global	pàg 33
Solidaritat de classe: russa i bielorrussa, Solidaires, Xarxa Sindical Internacional, <i>Sunflower</i> comboi, Xarxa europea Solidaritat amb Ucraïna i contra la Guerra	pàg 34
Suport polític i material a l'esquerra dins de la resistència ucraïnesa: <i>Operation Solidarity</i>	pàg 36

Crida a una gran campanya internacional de suport i solidaritat amb la resistència ucraïnesa.

Per la derrota de la invasió de l'exèrcit rus! No a l'OTAN!

El govern de Vladímir Putin ha desencadenat una invasió de l'exèrcit rus a Ucraïna. Amb mètodes d'extrema crueltat, ataca i destrueix ciutats, incloent «blancs» com ara hospitals i maternitats, amb l'objectiu final de prendre Kíev (la capital ucraïnesa) i dominar així el conjunt del país. Malgrat la immensa superioritat militar russa, l'invasor enfronta, per part del poble ucraïnès, una resistència major que la prevista, molt sovint de caràcter heroic.

Més enllà de les consideracions diferents que tinguem sobre el context mundial en què es dona aquesta guerra, les organitzacions signants coincidim plenament a definir el seu origen en l'agressió d'una nació molt més forta (Rússia, una de les principals potències militars del món) contra una altra més feble, amb la finalitat de subjugar-la. Això es dona en un marc en el qual, excepte durant un curt període a l'inici de la Unió Soviètica (quan es va aplicar la política proposada per Lenin, ara molt criticada per Putin), tant l'estalinisme com els governs capitalistes russos sempre han considerat Ucraïna «el seu pati posterior».

Per això, donem suport a la resistència dels treballadors i el poble ucraïnès contra la invasió i estem per la derrota de les tropes russes en aquesta guerra, sense que això representi cap suport ni confiança política en el govern de Zelenski ni en la burgesia ucraïnesa que crida a resistir la invasió.

Denunciem el paper de l'OTAN com a braç militar de l'imperialisme i lluitem per la seva dissolució. Però aquesta no és una invasió militar de l'OTAN contra el territori rus, així com tampoc contra el poble ucraïnès. Al mateix temps, no hi ha soldats de l'OTAN combatent les tropes russes a Ucraïna (ni que sapiguem, en cap altre lloc). Qui avui agredeix Ucraïna és l'exèrcit rus. D'altra banda, rebutgem tota ingerència imperialista a Ucraïna, sigui russa, yankee, europea o de l'OTAN. Reclamem el desmantellament de tot l'armament nuclear de Rússia i l'OTAN.

Les nostres propostes

A partir d'aquestes coincidències, ens proposem desenvolupar i impulsar activitats en comú amb l'objectiu que se sintetitza en el títol d'aquesta declaració. Per descomptat, existeixen diversos nivells possibles.

En primer lloc, difondre aquesta declaració entre l'avantguarda i entre els treballadors, realitzar xerrades i debats per ajudar a aclarir la confusió que

existeix sobre el caràcter de la guerra.

En segon lloc, impulsar mobilitzacions per manifestar públicament: «Fora les tropes de Putin d'Ucraïna, suport a la resistència ucraïnesa. No a l'OTAN», com ve succeint a Europa i en altres parts del món. En aquest marc, és possible i necessari constituir comitès de solidaritat per poder concretar-ho. També donem suport a les mobilitzacions contra la invasió que enfronten al govern de Putin i que aquest reprimeix amb duresa.

En tercer lloc, impulsar al costat d'organitzacions sindicals, estudiantils i populars la recollida de tota mena d'ajuda al poble ucraïnès, que pugui fer-se arribar a través de combois d'ajuda obrera i popular.

Finalment, però com una de les qüestions més importants, impulsem i donem suport a les accions que decideixin els treballadors a través de les seves organitzacions. Per exemple, els treballadors del port de la refinaria Ellesmere, a Chesire, Anglaterra, que van rebutjar descarregar petroli provinent de Rússia, replicant el que havien fet els treballadors de la terminal de gas de Kent i en ports dels Països Baixos. Segons la informació, «una onada de protestes d'aquest tipus s'expandeix pels ports europeus en resposta a la invasió d'Ucraïna.»

Enfront de la guerra a Ucraïna i la posició comuna que hem exposat, aquestes són les tasques que proposem plantejar als treballadors i les masses del món.

**Fora les tropes de Putin i Rússia d'Ucraïna!
Suport a la resistència popular del poble ucraïnès!
No a l'OTAN!**

Per la ruptura de relacions diplomàtiques de tots els governs amb Rússia!

13 de març 2022

Liga Internacional de los Trabajadores Cuarta Internacional (LIT-CI)

Unitat Internacional dels i les Treballadores-Quarta Internacional (UIT-QI)

Corrente Comunista Revolucionaria Internacional (CCRI)

PD. Convidem a sumar-se a aquesta declaració i campanya les organitzacions que coincideixin amb ella

En resposta a l'*Espai Praxi* sobre la guerra a Ucraïna

Cal un debat de fons a l'esquerra

Aquest article va ser escrit per respondre a *Praxi* que, **ahora, ens havia respost un posicionament anterior. Tanmateix, gran part dels seus arguments també ho són d'altres grups d'esquerra, i tenen la virtut de fer-ho ordenadament i sistemàticament. Així doncs, serveixi per iniciar aquest debat de fons, i més general, a l'esquerra.**

Hem estat proposant iniciar un debat de fons amb l'esquerra independentista i la seva declaració davant la guerra, amb la pròpia CUP en el si de CUP-UNCPG i CUP-PR, candidatures de les que formem part i també en els si de la Plataforma contra l'OTAN, però fins ara havia estat impossible. **Per això agraïm a les companyes de *Praxi* (<https://espaipraxi.wordpress.com/> o @_Praxi) no només la publicació de la nostra nota, sinó també la vostra resposta. Com dieu, ens cal un debat profitós.** En comptes de començar els debats a l'esquerra amb desqualificacions i insults, intentem aprendre de com fa un segle es debatia entre revolucionaris, tot fent elevar el nivell, per exemple, entre Rosa Luxemburg i els bolxevics a propòsit de Polònia i Ucraïna i el dret dels pobles a l'autodeterminació.

Ens sembla també molt correcte començar per la **caracterització de la guerra**. La tradició marxista revolucionària, i en particular **Lenin i els primers congressos de la Tercera Internacional, identificaven les guerres civils entre classes, en que directament s'enfrontaven revolució i contrarevolució** i, òbviament estàvem del costat de la classe obrera i la revolució (la mateixa guerra del 36, com a mínim fins el 37). **Les guerres en les quals identificàvem una nació o estat oprimint i un estat opressor:** nosaltres també estàvem per la derrota de l'agressor/opressor. I, finalment les **guerres interimperialistes**, com la Primera guerra mundial, en les quals els revolucionaris aplicaven el derrotisme revolucionari, com correctament dieu.

Una guerra imperialista d'opressió. Per què creiem equivocada la caracterització de la guerra com a interimperialista? Perquè suposaria dues coses: o considerar Ucraïna un estat imperialista o que en aquest territori l'OTAN o l'imperialisme, **directament**, estigués enfrontant-se amb els exèrcits russos. La primera consideració d'Ucraïna com estat imperialista creiem que no s'aguanta: Ucraïna és un país semicolonial, amb un poder adquisitiu la meitat del rus, sense potencial nuclear, amb un sector empresarial profundament penetrat tant per les oligarquies russes com per les grans multinacionals i interessos occidentals, conseqüència d'un procés brutal de privatitzacions de les empreses estatals.

La segona consideració també creiem que no és correcta. **L'OTAN i totes les potències imperialistes van reafirmar per activa i per passiva que no entrarien en combat a Ucraïna, això mateix els hi recrimina**

Zelenski. Tampoc hi ha forces armades imperialistes a punt d'entrar en combat. Que el govern sigui proimperialista no canvia el caràcter de l'estat, com tampoc el fet que l'OTAN i els estats que la formen hagin enviat armament. Lenin deia que, si la guerra era justa, era legítim obtenir l'armament dels bandits. I va ser clar que el primer dia d'atac rus la pressió de Macron i Biden era per tal que Zelenski abandonés Ucraïna. Per altra banda, ningú va criticar que els kurds rebessin armament nord americà, en tot cas nosaltres vam estar en contra de que es donés suport al desplegament militar americà que operava amb els kurds, com ho faríem ara si la OTAN decidís intervenir directament, com ho vam fer a Líbia o Sèrbia.

Per això creiem que equivoqueu la caracterització de la guerra. Els interessos que expliqueu de la Rússia capitalista i oligarca els compartim, el projecte de Putin és la recuperació de la Rússia imperial, per això i pel seu estat fortament centralitzat i russificador, Putin reivindica Stalin. També diu que la culpa la té Lenin, per reconèixer la nació ucraïnesa i el dret d'autodeterminació. La política de Lenin, no només és justa i l'apliquem també a Catalunya, sinó que era el millor antídote contra les forces nacionalistes d'extrema dreta de l'ucraïnès Petliure o els moviments al darrera del govern reaccionari polonès de Pidsulski, així com de l'imperialisme alemany.

No estem davant una guerra interimperialista, sinó una guerra imperialista i capitalista de Rússia i d'opressió d'una nació. Per això la política revolucionària és la que vam aplicar contra la invasió dels EUA a l'Iraq: **la denúncia de la invasió i el**

suport al poble envaït, en defensa del seu dret d'autodeterminació i a defensar-se.

Cas de que Catalunya declarés la independència sota un govern neoliberal com l'actual de JXC i ERC, que vol una estreta relació amb la Unió Europea, atlantista, amic d'Israel, ¿també diríeu que la política revolucionària seria aturar l'enfrontament amb els soldats espanyols i girar els fusell cap el Govern català? Molt més forta i amb més lligams imperialistes és la burgesia catalana que els oligarques ucraïnesos. Nosaltres estariem del costat de Catalunya, malgrat la seva direcció fos neoliberal, imperialista, proOTAN... i efectivament això no aturaria la revolució social, que és la única que pot alliberar veritablement el poble català.

Per això repetim, el referent que cal prendre no és el de la Primera Guerra Mundial, sinó la invasió per EUA de l'Iraq. A Iraq vam tenir molt clar que la denúncia incondicional de la invasió era malgrat Sadam Husein. I aquí entrariem en una altre element important: el del caràcter reaccionari del règim i govern agredit. Sadam Husein havia provocat assassinats massius al llarg dels 8 anys de la guerra d'agressió contra Iran. 5.000 kurds van ser gassificats al nord; més de 15.000 assassinats per sufocar la rebel·lió popular de Bàssora... i podríem seguir. Calia callar aquests crims per defensar la política de la derrota de l'agressió imperialista? No, de cap manera. Tampoc són més temibles les unitats feixistes ucraïneses que les unitats de terror de la Guàrdia Nacional iraquiana. És compatible, i necessari, cridar a derrotar la invasió i alhora denunciar el caràcter neoliberal del govern Zelenski i la seva connivència amb sectors d'extrema dreta.

Què li direu a l'obrer ucraïnès russòfon de Khàrkiv? que giri les armes contra el seu govern i permeti l'ocupació russa? Qui es prepara per resistir ciutat a ciutat l'agressió russa no només és l'exèrcit ucraïnès, que, per diferencial de poder, duraria 4 dies. Qui s'ha organitzat per resistir és tot el poble, inclòs i molt important, el poble ucraïnès que té el rus de llengua materna, i això ho hem pogut contrastar directament. **Només amb el poble en armes s'entén que les ciutats de llengua majoritària russa -des de Khàrkiv a Odessa- no caiguin, i la única que ho ha fet Jerson té, malgrat l'ocupació, manifestacions massives al crit de «feixistes» contra les tropes russes.**

Sobre el «casus belli»

Parleu com a antecedents els compromisos de l'OTAN de no ampliació a l'est. Però suposem que partim d'una mateixa idea i és que no acceptem que **cap negociació entre potències imperialistes pugui resoldre, com a moneda de canvi, decisions que només corresponen a les nacions.** Suposem que estariem tots del costat cubà quan el 1962 els Estats Units es creien amb el dret d'impedir que Cuba instal·lés míssils. No podem fer nostres les seves justificacions. Estem contra l'OTAN arreu i per la seva dissolució, però això ho fem de la mà de la lluita dels pobles -com aquí- no de la mà de cap imperialisme «menor».

Les forces d'extrema dreta són un greu problema, que la intervenció russa alimenta i que només poden resoldre els propis ucraïnesos. De fet, tenen força a l'estructura de l'estat però no hi ha un sol diputat al parlament de *Sbovoda* (en va arribar a tenir 37) dels 450 de la RADA. Tampoc les altres formacions d'extrema dreta com *Sector Dret* no van aconseguir cap diputat. És a dir, no reben pràcticament suport popular i, **amb l'armament popular de les defenses territorials, hi ha espai pel desenvolupament de l'esquerra antifeixista** (majoritàriament anarquistes i també trotskistes), que han enfrontat les organitzacions feixistes. Per cert, que **les forces d'extrema dreta, també són molt significatives en el bàndol rus (com ara Wagner, a més directament mercenàries, o les associades a Rodina i al Partit Liberal-Demòcrata de Rússia, així com les mateixes forces txetxenes de Kadírov o les enviades per El Assad),** efectivament com dieu es poc creïble que el Putin que té tants acords amb l'extrema dreta europea vulgui acabar amb ella a Ucraïna.

Aquesta dinàmica d'opressió nacional sempre ha donat lloc a una expressió de forces d'extrema dreta a la nació oprimida. Només cal recordar com es va viure a Catalunya als anys 30. Badia a Governació era un ala filofeixista d'ERC, amb unitats paramilitars d'unes 800 persones organitzades en escamots que rebentaven les vagues anarquistes i en van assassinar un grapat. Sobre el salvament de la població russòfona, ja hem parlat de com aquesta població es prepara per resistir.

Ara be, **ni el caràcter de la restauració del capitalisme a Ucraïna sota bases oligarques, molt relacionades amb multinacionals occidentals (per cert, com a Rússia o Xina també); ni l'existència de**

forces d'extrema dreta que amenacen no només la població russòfona sinó també l'esquerra ucraïnesa, no canvien el caràcter de la guerra. El règim ucraïnès no és un règim feixista, com tampoc ho és el rus, encara que el segon tingui més elements dictatorials que el primer. Estem i estarem contra tota repressió sigui a Ucraïna com a Rússia.

Per últim, caldria preguntar-se què és el Donbass, més enllà de denunciar qualsevol acte brutal de l'extrema dreta contra la comunitat russòfona. Des de la creació d'Ucraïna el Donbass va formar part de la república, per això també Putin culpa a Lenin de que fossin ucraïnesos. De fet, va ser Kkàrkiv la capital de la primera república ucraïnesa. No es tracta ni tan sols de la discussió de Crimea, que ara no entrarem (veure article). Però el gran salt en la quantitat de població russa al Donbass està associada al despoblament posterior a la col·lectivització forçosa i l'*holodomor*, que es va cobrar milions de vides per fam a 1932-33. Stalin a continuació va fer trasllats forçosos de russos en situació molt precària per a poblar la regió. Als anys 50, el desplegament industrial de l'acer, ja incipient a finals del XIX en aquesta zona tradicionalment minera, van completar un canvi poblacional molt significatiu. Hi ha una gran migració -molt semblant al cinturó industrial de Barcelona o Reus en el Principat- acompanyada d'una política de repressió sobre l'ucraïnès i de russificació. També son elements comuns.

Està clar que les mesures del govern ucraïnès després del 2014 sobre la llengua van ser poc respectuoses amb la minoria russa. Però, també és certa la intervenció militar directa de Rússia des del primer moment, amb militars sense insígnies identificables, que van permetre transformar

Lugansk i Donestah en enclavaments militar russos a Ucraïna: per això no correspon l'autodeterminació -com no li correspon a Gibraltar, a les Malvinas, a Ceuta o a Melilla: cal el retorn al país ocupat-. Les declaracions del cap de la república de Donetsk - Denis Pushilin- són clares, ells no reivindiquen cap república independent, volen ser simplement part d'un «*imperi rus renovat*». Ell és diputat del partit de Putin, «*Rússia Unida*», i el primer Ministre i el cap de defensa son directament russos.

Salvant la distància, a l'octubre del 17 en els passos de Catalunya en el referèndum i la vaga general, un sector de la classe obrera de llengua materna castellana que no es van implicar en la lluita per la república, es van mobilitzar darrera de la dreta i el PSC. Fins i tot es va proclamar *Tabarnia*. Les preocupacions son legítimes, en particular amb les qüestions d'identitat com la llengua. La responsabilitat de l'esquerra és total, perquè és imprescindible guanyar-nos la classe obrera, no només perquè sense classe obrera no hi haurà república catalana, sinó a més perquè no pot ser que una part de catalans i catalanes se'ns giri en contra i menys, que poguessin ser utilitzats com a instrument d'una altra opressió, molt més forta.

Altra cosa és el respecte a totes les minories, que era essencial en la política leninista. Però Ucraïna ensenya una cosa més: que un cop el gran opressor es disposa a actuar, encara que digui que va a salvar a una majoria obrera oprimida pels nacionalistes, la gran majoria obrera, sense necessitat de ser nacionalista, es posa del costat del poble oprimat, com ho està fent ara per fer front a la invasió russa.

Defensem l'internacionalisme, però en aquest cas, com seria en el cas que l'Estat espanyol intentés esclafar per la força Catalunya, estariem per la seva derrota i pel nostre dret a la defensa i l'armament.

La concreció de la nostra política és la conformació d'un bloc internacional per donar suport a l'esquerra ucraïnesa -forces principalment anarquistes i trotsquistes, també sectors antifeixistes- que s'han organitzat per derrotar la invasió des d'una posició crítica del govern, contra l'OTAN i frontalment oposada a les unitats de l'extrema dreta. També donem tot el suport a les plataformes que s'han constituït a Rússia contra la guerra i les accions dels ferroviaris bielorrussos que han aturat els combois militars russos: ells sí tenen l'enorme valor, sota una brutal repressió, d'aturar la política agressiva russa, com en el seu dia, les mobilitzacions contra la guerra del Vietnam, als EUA, van ser determinants.

31/03/2022

LI

Ucraïna, nació sobirana

Putin va declarar que «els russos i els ucraïnesos són un sol poble, un tot únic», per justificar que no hi pot haver un país o una nació Ucraïna. Però no és així. Els historiadors assenyalen que, malgrat l'origen eslau comú, durant els darrers nou segles l'experiència dels ucraïnesos ha estat diferent, ja que els seus destins van ser dictats per les diferents potències –incloent la russa– que es van repartir el país per les seves terres fèrtils. Malgrat totes les divisions i ocupacions, sempre va existir tant el sentiment nacional com l'idioma.

L'origen d'Ucraïna i Rússia es remunta al 882, quan naixia l'escandinau *Kyivan Rus*, el *Rus de Kíev*. Al s.XII es va establir Moscou, a la seva frontera nord-oriental. El 988, Vladimir I de Kíev o Sant Vladimir Sviatoslàvitx «El Gran», va assumir la religió ortodoxa i va consolidar el *Rus* en l'actual Bielorrússia, Rússia i Ucraïna fins al Bàltic. Es van desenvolupar els idiomes ucraïnès, bielorús i rus. A mitjans del s.XIII, la federació del Rus va ser conquerida per l'imperi mongol. A finals del s.XIV, aprofitant el declivi mongol, el Gran Principat de Moscou i el Gran Ducat de Lituània (que després es va unir a Polònia) es van dividir el Rus. Kíev i rodalies van quedar en mans de la Mancomunitat de Polònia-Lituània. I Galitzia o Galícia dels Carpats, a l'oest, va ser governada durant un llarg període per l'imperi austrohongarès. Al s. XVII, la guerra entre la Mancomunitat de Polònia-Lituània i el Tsar va deixar les terres a l'est del riu Dnièper sota el control imperial rus: era la Ucraïna del «marge esquerre». A les regions centrals i nord-occidentals de l'actual Ucraïna va existir un estat ucraïnès cosac.

El 1764, l'emperadriu russa Catalina II la Gran va acabar amb l'estat cosac, i va adquirir grans extensions de les terres ucraïneses que tenia Polònia. Es va aplicar una profunda russificació «de mà tova» però que va prohibir l'ús i l'estudi de l'idioma ucraïnès.

Al s.XIX va ser desmembrada novament: la part oriental a mans de l'imperi rus i l'occidental a les de l'imperi austrohongarès i de Polònia. Però amb el renaixement del nacionalisme, es va constatar com havien estat d'infructuosos els intents de russificació anteriors. El bard nacional d'Ucraïna,

Taras Xevtxenko (1814-1861), publicava els seus poemes en ucraïnès i cofundava una societat secreta per impulsar una federació eslava lliure i l'abolició de la servitud. El renaixement nacional ucraïnès també es va donar a la part polonesa. El tsarisme va respondre el 1863 prohibint la publicació de literatura educativa en ucraïnès, i el 1876, el tsar Alexandre II (1818-1881), va signar la Llei Ems, que prohibia tota publicació en idioma ucraïnès.

Amb la revolució de 1917, i sota la política de Lenin d'autodeterminació de les nacions, Ucraïna va obtenir la seva independència. No va ser fàcil, ja que es lliurava una dura lluita amb sectors nacionalistes burgesos amb suport alemany, i el seu exèrcit Verd; alhora que hi havia una guerrilla anarquista molt arrelada a la pagesia, l'exèrcit Negre de Makhno. Allà, encara que no era la línia general bolxevic, calia frenar l'avenç del contarevolucionari Exèrcit Blanc de Denikin que pretenia liquidar la revolució hongaresa, i es va utilitzar la guerra de guerrilles encapçalada per Piatakov per acostar-se a la pagesia i acordar l'acció conjunta amb l'Exèrcit Negre, amb el *Soviet Militar Revolucionari dels Obrers i Camperols Insurgents* anarco-comunista. Només llavors, entrarà Trotski, encapçalant l'Exèrcit Roig i reconeixent «*Per una Ucraïna soviètica!... la independència només es garantirà sota el govern dels soviets...*» [1] Posteriorment, i també en una acció conjunta es derrotaria Wrangler, el comandant de l'Exèrcit Blanc que havia substituït Denikin. (*Per a més informació Suplement 122 de febrer de 2013, «La qüestió nacional a la revolució russa»*).

Trencada la relació amb Makhno, el 1922 va ser reconeguda com una República socialista independent i amb la política bolxevic de la *korenització* («indigenització») va reviuire la cultura ucraïnesa, per la qual cosa, per voluntat del seu poble, va passar a formar part de l'URSS.

Però la conformació de la URSS ja tenia el

Néstor Makhno,
anarquista

Giorgi Piatakov,
ucraïnès. Va participar a l'Oposició d'Esquerra liderada per Trotski davant de l'estalinisme, sent expulsat del Partit. Va ser readmès el 1928 després de trencar amb l'Oposició, però va acabar executat el 1937, als Judicis de Moscou.

Lenin sobre Ucraïna

Reproduïm un article de Vladimir Lenin publicat al número 82 de *Pravda*, el 28/06/1917*, abans del triomf de la revolució socialista d'octubre. Allà Lenin ja recolza l'autodeterminació d'Ucraïna, qüestió que després del triomf de la revolució es va establir. Això és el que Putin va criticar i qualificar de «greu» error de Lenin -cosa que també va dir en el cas de Geòrgia i Ossètia del Sud-. «*Em pregunto una altra vegada -va dir Putin- per què es van concedir aquests regals generosos que els nacionalistes no s'imaginaven. També tenien dret a sortir de l'estat sense cap condició*». Aquest és l'escrit de Lenin:

«El fracàs de la política del nou govern provisional, de coalició, es destaca cada cop més clarament. L'»Acta universal« relativa a l'organització d'Ucraïna, publicada per la Rada Central d'Ucraïna i aprovada l'11 de juny de 1917 pel Congrés de l'exèrcit de tota Ucraïna, és una revelació directa d'aquesta política i una prova documental del seu fracàs.

Sense separar-se de Rússia, sense desprendre's de l'Estat rus —es diu en aquesta Acta— el poble ucraïnès ha de tenir dret a disposar de la seva pròpia vida a la seva pròpia terra. Totes les lleis per les quals es determini l'ordre a Ucraïna només podran ser promulgades per aquesta Assemblea. En canvi, les lleis que determinin l'ordre de tot l'Estat rus, hauran de ser promulgades pel Parlament de tota Rússia.

Són paraules perfectament clares. S'hi declara amb tota precisió que el poble ucraïnès no vol separar-se de Rússia en el moment actual. Exigeix l'autonomia, sense negar la necessitat de l'autoritat suprema d'un «Parlament de tota Rússia». Cap demòcrata, i encara menys un socialista, s'atrevirà a negar la plena legitimitat de les exigències ucraïneses. Cap demòcrata tampoc podrà negar el dret d'Ucraïna a separar-se lliurement de Rússia. Només el reconeixement absolut d'aquest dret ens permet advocar per la lliure unió entre els ucraïnesos i els russos, per l'associació voluntària dels dos pobles en un sol Estat. Només el reconeixement absolut d'aquest dret pot trencar a la pràctica, completa i irrevocablement, amb el maleït passat tsarista, en què es va fer tot per causar el distanciament mutu de dos pobles tan afins pel seu idioma, el seu territori, el seu caràcter i la seva història. El maleït tsarisme va convertir els grans russos en botxins del poble ucraïnès i va fomentar en aquest l'odi. Fins i tot van arribar a prohibir als nens ucraïnesos parlar i estudiar en la seva llengua materna.

Els demòcrates revolucionaris de Rússia, si volen ser veritablement revolucionaris i veritablement

demòcrates, han de trencar amb aquest passat, han de reconquerir per a si mateixos, per als obrers i camperols de Rússia, la confiança fraternal dels obrers i camperols ucraïnesos. I això no es pot aconseguir sense el ple reconeixement dels drets d'Ucraïna, inclòs el dret a la lliure separació.

Nosaltres no som partidaris dels estats petits. Estem per la més estreta unió dels obrers del món contra els capitalistes «propis» i de tots els altres països. Però precisament perquè aquesta unió sigui voluntària, l'obrer rus, que no confia ni per un minut en la burgesia russa o en la burgesia ucraïnesa, defensa avui el dret dels ucraïnesos a la separació, sense imposar-los la seva amistat, sinó esforçant-se per conquistar la seva amistat en tractar-los com els seus iguals, els seus aliats i germans en la lluita pel socialisme.

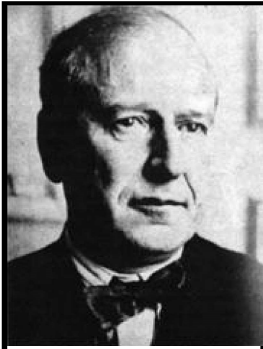
Riech, el diari dels enfurismats contrarevolucionaris burgesos que estan gairebé bojós de ràbia, ataca salvatgement els ucraïnesos per la seva «arbitrària» resolució. Diu que «la manera de procedir dels ucraïnesos és un atemptat directe contra la llei, que exigeix l'aplicació immediata de rigorosos i legítims càstigs». No cal cap comentari a aquest atac dels salvatges contrarevolucionaris burgesos.

Fora la burgesia contrarevolucionària!
Visca la lliure unió dels camperols i obrers lliures de la lliure Ucraïna amb els obrers i camperols de la Rússia revolucionària!»

Extret de *Correspondencia Internacional* 42, de març 2022 de la UIT-QI

* <https://www.marxists.org/espanol/lenin/obras/oc/akal/lenin-oc-tomo-26.pdf>

Christian Rakovsky, el bolxevic de l'Oposició d'Esquerra que va defensar amb la seva vida, els drets d'Ucraïna.

segell de Stalin. L'Acord per a la seva formació havia estat impulsat per Lenin, però va ser redactat per Stalin. També la «*política d'autonomització*» que recentralitzava l'estat a l'estructura de l'URSS resolta al XII Congrés (abril 1923). Tota una traïció de Stalin a la que es van oposar georgians i ucraïnesos, en absència d'un Lenin malalt que, quan es va assabentar, al testament, va considerar que havia estat un error. Es posava en marxa una presó de pobles.

campanya contra les «desviacions nacionalistes», el final de la «*korenització*» i un assalt contra l'elit política i cultural, amb les purgues subsegüents, fins a la seva total substitució per russos enviats de Moscou. Però el més greu és que va produir un desproveïment total dels aliments bàsics, amb una fam de tal envergadura que van morir d'inanició de 3 a 3,5 milions de

1932-1933. *Holodomor*

L'ucraïnès -d'origen romanès- que s'hi va oposar va ser Rakovsky, participant de l'esquerra internacionalista de Zimmervald, de la revolució ucraïnesa, president del seu Soviet i de la RSS fins al 1923, quan va ser enviat d'ambaixador en càstig per la seva posició, i deportat a Àsia Central el 1928 per ser dirigent, amb Trotski, de l'Oposició d'Esquerres. Allà va emmalaltir sense atenció mèdica, i arrossegat al 3er judici de Moscou, va ser condemnat i afusellat.

No va ser l'únic. Als anys 30, la col·lectivització forçosa de les granges agrícoles, decretada per Stalin, va anar acompanyada d'una àmplia

1936. Stalin i Khrushxov

persones. Va ser l'*holodomor*, que encara avui es «discuteix» a Rússia si va ser un genocidi o no... A més de la mort per inanició, 5.400 persones van ser executades i 125.000 van ser enviades als gulags de Sibèria acusades de robar menjar.

Manifestació exigint "¡Escola ucraïnesa per a nens ucraïnesos!"

A la II Guerra Mundial, va patir l'Operació Barbarroja (1941) amb la invasió de l'Alemanya nazi, que va ocupar gairebé tot el territori durant prop de dos anys, amb la col·laboració dels nazis ucraïnesos de Stepan Bandera. Kíiv va suportar batalles i setges. L'ocupació nazi va acabar amb la vida d'uns 900.000-1,6 milions de jueus i de 3-4 milions d'ucraïnesos no jueus.

La russificació s'havia intensificat el 1938 amb Khrushov com a secretari del PC d'Ucraïna –el mateix que el 1953 iniciaria la «desestalinització»-. En acabar la guerra, Ucraïna Occidental va ser incorporada a la URSS, i la majoria dels intel·lectuals que vivien allà van ser purgats o deportats a Sibèria. Brézhnev va continuar la política de russificació de Khrushov. Malgrat tot, als anys 60, l'ucraïnès va començar a ser utilitzat més àmpliament. En resposta, les autoritats van prioritzar l'educació bàsica en rus. La política de russificació va ser més intensa a Ucraïna que en altres parts de l'URSS, per la qual cosa ara té el grup més gran de russòfons que no són russos ètnics: el 2009 hi havia uns 5,5 milions d'ucraïnesos la llengua materna dels quals era el rus.

El 1991, amb la dissolució de la URSS, Ucraïna es va independitzar només després del *Memoràndum de Budapest* i d'un referèndum a 1991 que l'avalua amb el 90,32% -a Donetsk, un 83,9 i fins i tot als enclavaments de Crimea i Sebastopol es supera el 50%: 54,17 i 57,07 respectivament-. El *Memoràndum de*

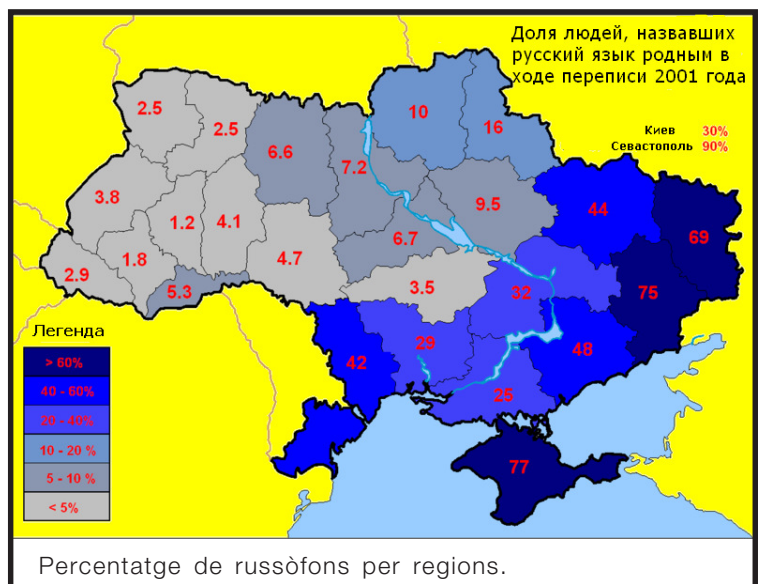
Budapest s'havia iniciat el 1990, amb el compromís de desarmament nuclear d'Ucraïna i el lliurament de les ogives a Rússia –deixant de ser la tercera potència nuclear després dels EUA i Rússia- i la seva adhesió al Tractat de No Proliferació d'Armes Nuclears (TNP) per garantir que tampoc no les obtindria a futur. Va ser signat per Ucraïna, Rússia, el Regne Unit i els EUA el 1994 i, a canvi, els signants es comprometien a «respectar la independència, la sobirania i les fronteres existents d'Ucraïna» i «abstenir-se de l'amenaça o l'ús de la força» contra el país. El 1996, Kíev havia lliurat totes les armes nuclears.

La restauració capitalista ha fet que porti dècades de saqueig i empobriment de la classe treballadora i dels sectors populars. En aquest ambient de misèria i descontentament, sempre a l'ombra de Rússia, el 2012, Ianukóvitx va introduir dos projectes: un per a un acord amb la UE amb la intenció de calmar els ànims, i un altre, per calmar «l'ós», reconeixent «llengües regionals», perquè el rus pogués ser usat oficialment a les zones predominantment russòfones, encara que l'ucraïnès seguís sent l'idioma oficial. Aquest segon va ser recolzat pels ucraïnesos a les regions de l'est i el sud, però va generar protestes a Kíiv, on l'oposició va argumentar que aquesta llei dividiria encara més el país entre les seves parts ucraïnesoparlant i russoparlants. Moscou no va acceptar les negociacions amb la UE, i el Maidan es va desfermar el 2014.

Des de llavors, una guerra d'ocupació russa sacseja el Donbass -incomplint el *Memoràndum de Budapest* i sense que Ucraïna hagi aconseguit es reunís la comissió de seguiment-, i avui Ucraïna pateix la invasió de Putin. No hi ha dubtes que Ucraïna és una nació. Però la seva veritable autodeterminació només vindrà amb un govern de les i dels treballadors.

Notes

1 Trotsky. *Escritos militares 11 y 16/5/19 y «Lec-ciones de Ucrania».*

Maidan, ¿cop o revolta?

El 2013 van començar les massives protestes, desencadenades per la pallissa que les *Berkut* (forces especials de la policia) van propinar als estudiants que protestaven per la negativa del llavors president Víktor Ianukóvitx a signar l'acord d'associació amb la Unió Europea. Aquesta pallissa va ser una crida a l'acció. A Ucraïna, va ser «*La Revolució de la Dignitat*»; el govern rus ho va qualificar de cop d'estat nazi, projectat per la UE i els EUA.

Maidan: una revolta popular

Les demandes inicialment van ser reprendre l'Acord bilateral amb la UE, però aviat es van assumir les de l'oposició proeuropea, que exigia també la destitució del Govern i eleccions parlamentàries i presidencials anticipades. Com el 15M, els manifestants eren una multitud variada de classe mitjana i sectors populars, ucraïnesos que van sortir contra el govern, alguns d'esquerres, expatriats

Els detonants

L'explosió va ser tan gran perquè havien fermentat tots els elements que la facilitaven. **Econòmics**, perquè Ucraïna va ser el país més colpejat per la «teràpia de xoc» de la restauració capitalista, i l'únic que mai no ha recuperat el PIB per càpita ni els nivells de renda del 1990, amb creixements del PIB acumulats negatius del 1990-2017, amb la cinquena pitjor evolució econòmica de tot el món. Aquesta misèria, al caliu de la dependència de Rússia, impulsava la falsa il·lusió que, amb Europa, podia ser millor. **Polítics**, amb una **corrupció brutal** que havia permès als oligarques fer-se amb tots els sectors estatalitzats, i que ja el 2004 havia portat la *Revolució Taronja* contra el frau electoral del mateix Ianukóvitx. Els manifestants eren antioligarquics, però hi havia oligarques que finançaven la protesta perquè Ianukóvitx i el seu cercle íntim havien monopolitzat els grans negocis. I la violència del règim amb la seva atterridora *Berkut*, que només la nit del 30/12/2013, havia ferit 35 estudiants, dels quals set van haver de ser hospitalitzats.

bielorrussos i russos que percebién Ianukóvitx com a amic de Lukaixenko i Putin... i també –a diferència del 15M– activistes d'extrema dreta amb els seus símbols, i líders liberals que parlaven dels valors europeus i de la integració europea. Els nacionalistes que s'oposaven a Ianukóvitx per ser un pro-rus es van reafirmar.

«El grau de violència va ser alt; els manifestants no tenien cap lloc on retirar-se, així que havien de lluitar fins al final», expliquen els anarquistes ucraïnesos¹. I expliquen que «els Berkut embolicaven les granades atordidores amb femelles que deixaven ferides estellades després de l'explosió, i colpejaven la gent als ulls; per això hi va haver molts ferits. A la fase final del conflicte, les forces de seguretat van utilitzar armes –NE: francotiradors- i van matar 106 manifestants», segons les dades oficials. Van usar també mercenaris (*titushkas*), amb els quals hi va haver baralles amb pals, martells i ganivets. (...) els manifestants van fabricar granades i explosius casolans, i van portar armes de foc al Maidan i van fer massivament còctels molotov (...) En contra de l'opinió que el Maidan era una «manipulació de la UE i l'OTAN, els partidaris de la integració europea

haviem demanat una protesta pacífica, ridiculitzant els manifestants militants com grillats. La UE i els EUA van criticar la presa d'edificis governamentals.» Les forces i organitzacions «pro-occidentals» van participar en la protesta, i l'extrema dreta, ràpidament es va convertir «en una força organitzadora, gràcies al fet que van crear els primers destacaments de combat i van convidar a unir-s'hi, entrenant-los i dirigint-los». Els anarquistes van intentar conformar un bloc armat, però abans que es registrés –era obligatori al Maidan-, va ser dissolt a a punta de pistola pels feixistes. També nous quadres sindicals es van forjar a les places del Maidan. «Entre els assassinats a la plaça Maidan hi havia l'anarquista Sergei Kemsy que, irònicament, va ser qualificat com a Heroi d'Ucraïna pòstum. Va ser abatut per un franc-tirador (...) Sergei va fer una crida als manifestants titulat «Ho sents, Maidan?» en què esbossava possibles formes de desenvolupar la revolució, posant èmfasi en els aspectes de la democràcia directa i la transformació social».

L'Anti-Maidan

El 25 de novembre, una protesta a favor del govern va reunir 10.000 persones. El 30, diversos milers van ser traslladats a Khàrkiv en 170 autobusos per a una manifestació en el mateix sentit que, segons els organitzadors va reunir més de 70.000 -40.000 segons la premsa-, i va durar una hora. Els manifestants van ocupar l'edifici de l'Òpera, creient era el govern (!). Es rumorejava, que hi havia un gran nombre de funcionaris obligats i que es pagava als manifestants. Posteriorment, *Borotba* va participar en el moviment anti-Maidan de Khàrkiv. A Donetsk, a principis de desembre, hi va haver una altra protesta amb 15.000 persones, també reforçada amb autocars.

No obstant això, a partir del 3 de desembre es van iniciar concentracions amb acampades en suport del president Ianukòvitx, a iniciativa del seu *Partit de les Regions*: al parc Mariinskyi primer, i després a la Plaça Europea, sota la consigna «*Salvem Ucraïna*». Allà s'esperava que, per al cap de setmana, arribessin milers de manifestants des de Donetsk, i es van posar trens des d'Odessa i altres punts –fins a 27- la plaça es va omplir amb 60.000 persones, segons la policia –100.000 segons els organitzadors–, amb instal·lació de cuines i tendes de l'exèrcit. Es temia que amb la gran concentració progovernamental s'iniciés un conflicte amb el Maidan que justificués l'estat d'emergència i l'ús del *Berkut* i l'exèrcit per netejar la Plaça Europea i la del Maidan. Però no va ser així. A la Plaça Europea, el primer ministre Azarov, va explicar que no es podien signar els acords amb la UE, perquè aquesta exigia la llibertat de Timochenko, la regulació del matrimoni gai, etc. No hi va haver cap xoc ja que la mobilització amb prou feines va durar 6h.

El *Partit Comunista d'Ucraïna* va organitzar altres Anti-Maidan contra la signatura d'acords amb la Unió Europea, al costat de l'estàtua de Lenin a Kíev; també, juntament amb el *Bloc Rus* a Sebastòpol en suport de l'adhesió a la Unió Duanera

de Bielorrússia, Kazakhstan i Rússia; i a Crimea, també amb la *Unió Russa*, exigint la secessió de Crimea d'Ucraïna. I ja molt minoritàries, a Donetsk i altres ciutats...

El desenllaç: la caiguda d'un tirà

Ianukòvitx va fugir, i va reaparèixer una setmana després a Rússia per declarar que li havien fet un «*cop d'estat*». Reproduint els interessos del Kremlin per desconèixer la legitimitat de la mobilització, i repetit reiteradament per tots els grups neo-stalinistes que fan de cor a les *fakes* de Putin. No ho va ser, com tampoc ho va ser la caiguda de Ben Ali arran de la Revolta del pa a Tunísia, que els tunisians van anomenar també *la Revolució de la Dignitat*. Els uns i els altres també consideren que la seva ha estat una «*revolució robada*».

Ianukòvitx no ha tornat a Ucraïna, on està buscat pels crims del Maidan.

Odessa Massacre de maig

Una multitud va marxar pels carrers del centre d'Odessa l'1 de maig Dia Internacional dels Treballadors, amb pancartes que deien «*Referèndum!*» i «*El feixisme no passarà*», fins al Camp Kulikovo, on els activistes d'«*Alternativa Popular*» tenien un campament per recollir firmes en suport d'un referèndum sobre la descentralització del poder, l'oficialitat de la llengua russa i exigint l'alliberament dels seus companys detinguts pel Servei de Seguretat d'Ucraïna.

El 2 es va organitzar una manifestació d'unes 1.500 persones, a la Plaça de Sobornaia per defensar la unitat nacional, incloent seguidors dels clubs de futbol *Chernomorets Odessa* i *FC Metalist Khàrkov*, amb membres del grup d'extrema dreta *Pravy Sektor* (Sector Dret). És una tradició celebrar marxes conjuntes dels aficionats abans d'un partit de futbol. Cantaven l'himne nacional d'Ucraïna i eslògans patriòtics com «*Odessa, Khàrkiv, Ucraïna*» i cançons contra Putin. Els observadors de l'OSCE van veure un centenar d'activistes amb pals i escuts.

Pro-ucraïnesos i prorussos es van enfrontar en combats de carrer, tirant-se pedres i còctels molotov, amb barricades per tota la ciutat. Tot i
(segueix a pàg 14)

Comença la guerra: annexió de Crimea

Crimea, la *Palestina* del Mar Negre

El conflicte armat amb Rússia va començar fa vuit anys, la nit del 26 al 27 de febrer del 2014, quan l'edifici del Parlament de Crimea i el Consell de Ministres van ser presos per homes armats sense identificació. Van utilitzar armes, uniformes i equips russos, però no tenien els símbols de l'exèrcit rus. Putin no va reconèixer el fet de la participació dels militars russos en aquesta operació, encara que posteriorment ho va admetre personalment al documental de propaganda «Crimea: El camí a la pàtria».

Poblada pels *cimeris*, va ser colonitzada pels grecs i envaïda reiteradament per la seva importància geoestratègica al Mar Negre. Romans, gots, bizantins des del s. VIII, búlgars, jàzars i venecians primer i genovesos després, es van anar tornant en el control de la península i amb ella el control del comerç del Mar Negre. A mitjan s. X, la part oriental va ser conquerida i convertida en part del principat del *Rus de Kíev* fins al s. XIII que, amb les invasions mongoles, queda sota el control de l'*Horda d'Or* turc-mongola, amb capital a *Qirim*, nom turc que donarà lloc al de Crimea. **El mestissatge de les restes de la població búlgara, amb els mongols tarta, van donar lloc als tàrtars** que van formar el musulmà *Kanat de Crimea* des de 1441. Durant el kanat, els tàrtars van envair repetidament Moscou i els seus territoris, fins i tot en temps d'Ivan el Terrible. El 1475, la península va ser envaïda pels turcs que la van retenir fins al 1783 com un protectorat, respectant l'autonomia dels kans.

El 1777, pel tractat de Kücük Keynarca, s'estableix el control rus de *facte* sobre Ucraïna, amb la independència de Crimea com a satèl·lit rus i l'accés a dos ports del mar Negre. Catalina la Gran, inicia la russificació amb el lliurament de la costa i les millors terres als colons russos, desplaçant els tàrtars a la marginalitat de l'interior. Les revoltes se succeeixen, sent aixafades per l'exèrcit rus. A 1783, el general Gregori Potemkin¹, amant de Catalina la Gran, completa la conquesta, és nomenat Governador general d'Ucraïna i construeix la flota imperial russa del Mar Negre, així com diverses ciutats i ports, com Sebastòpol. El 1786 Catalina va visitar Crimea fent una entrada triomfal, cosa que va inflamar els ànims tàrtars que van sol·licitar suport a Turquia, qui va declarar la guerra. Rússia, aliada amb l'Imperi austríac, va derrotar totalment l'Imperi Otomà –al costat del qual es trobava l'estat espanyol que havia enviat el general Prim com a assessor-. **El 1792, es va reconèixer l'annexió del Kanat de Crimea, es va depositar a l'últim kan tàrtar, i Rússia arribava al mar Negre.** La guerra de 1853 i les repressives lleis de 1860, 1863 i 1874 van provocar el primer èxode dels tàrtars de Crimea cap a Turquia.

Homes armats amb uniformes sense insígnies bloquejant una unitat militar ucraïnesa a Crimea, 9/03/2014.

Al llarg del s.XIX les fronteres imperials russes van avançar cada cop més a l'oest. Les potències occidentals van reaccionar i va esclatar la «Guerra de Crimea» (1853-1856), en què França, Anglaterra, el regne de Piemont-Sardenya –nucli de la futura Itàlia- i l'imperi otomà van tractar de frenar aquest avenç. L'escriptor rus Lev Tolstoi, oficial a la guerra, va dedicar *Relats de Sebastòpol* (1855) al setge de la ciutat. La guerra va acabar el 1856 amb la derrota de l'imperi tsarista, al qual es sancionava amb mesures com la desmilitarització del Mar Negre i l'abandó de la base de Sebastòpol. Però el tsarisme mai no va acabar de desaparèixer: a finals del s. XIX, amb el desenvolupament industrial, el capital rus va invertir en les riques pedreres de ferro, calcària i sal o a les fèrtils terres. Fruit d'això, la població de Crimea va anar adquirint un caràcter multiètnic, predominantment rus i, exclusivament rus al voltant de la base militar de Sebastòpol.

Els tàrtars exiliats, van tornar a Crimea i amb la Revolució russa, van proclamar la seva independència de l'Imperi rus, encara que durant la guerra civil (1917-1920) el control polític i militar del territori va canviar de mans diverses vegades, i en els anys finals va ser el darrer bastió de l'anticomunista *Exèrcit Blanc* de Denikin, recolzat per les potències occidentals. Tot i així, **es va aplicar la concepció bolxevic i el 1921 es va crear la República Autònoma Socialista Soviètica de Crimea: una república tàrtara independent a l'URSS, així com la «korenització» («nativització») potenciant la llengua i costums tàrtars.**

Va ser «russificada» per Stalin després de la Segona Guerra Mundial, que va expulsar els tàrtars, amb el pretext d'haver col·laborat amb els nazis malgrat que, havent estat ocupada del 1941 al 1944, la

major part dels tàrtars havia lluitat a l'Exèrcit Roig . **Va ser el Sürgünlik** («exili» en tàrtar de Crimea), **amb l'abolició com a nació i la retirada de l'autonomia**, reduint Crimea a província. Així, es «resolia» un problema nacional i es buidava el terreny per colonitzar-lo amb contingents russos.

La deportació va començar el 18/05/1944 a totes les localitats de la RSS de Crimea sota supervisió de més de 32 000 efectius de la policia del NKVD. Es va deportar a 193.865 tàrtars de Crimea: d'ells, 151.136 a la RSS d'Uzbekistan, 8.597 a la de Mari (avui Mari-El), 4.286 a la de Kazakhstan, i la resta (29.486) a diversos *óblast*s de Rússia. Entre el maig i el novembre del 1944, 10.105 **van morir d'inanició** a l'RSS d'Uzbekistan, prop de 30.000 van morir a l'exili durant l'any i mig següent, segons la NKVD (**el 46 %** segons els activistes tàrtars de Crimea).

Khrusxov, per a commemorar els 300 anys de *reunió* de Kiev amb Moscou, la hi «va regalar», en realitat la «va annexar» a Ucraïna, encara que la base de Sebastòpol va seguir llogada a l'exèrcit rus. Des de finals dels 80, uns 250.000 tàrtars de Crimea han tornat. **Però la diàspora és enorme:** a Turquia (uns 5.000.000 descendents arribats al s.XIX i XX), Romania (60.000), Bulgària (40.000), Europa Occidental, Amèrica del Nord... **Els activistes tàrtars reclamen el reconeixement del Sürgün com a genocidi, cosa que va fer la Rada Suprema d'Ucraïna el 2015.** Rússia, el 1989, s'hi va negar però ho va condemnar com un «*acte il·legal i criminal*».

(ve de pàg 12. *Caiguda Ianukóvitx*)

que hi havia persones armades als dos bàndols, les dues primeres víctimes van ser pro-ucraïneses, que van morir de bales d'arma automàtica.

Els pro-ucraïnesos, davant dels assassinats, van cridar per les xarxes socials a dirigir-se al Camp de Kulikovo per destruir el campament anti-Maidan. La multitud pro-rusa i anti-Maidan va ser superada en nombre pels manifestants pro-ucraïnesos, i el seu campament fora de la Casa dels Sindicats va ser atacat i incendiat, i els seus ocupants es van refugiar a l'edifici de cinc plantes.

Segons els pro-ucraïnesos, els prorussos van disparar contra ells i la multitud pro-ucraïnesa va

El 2014, quan va caure el govern pro rus de Kíev, Putin va annexar per la força la península de Crimea a Rússia, aprofitant l'existència de la base militar russa mantinguda per l'acord de la dissolució de l'URSS. L'exèrcit ucraïnès estava en molt males condicions, i davant d'un exèrcit regular rus de 220.000 soldats operant a Crimea, el govern provisional d'Ucraïna no es va atrevir a enfrontar-s'hi.

Putin, el març del 2014, va impulsar un referèndum per enfortir la seva annexió. El triomf estava cantat perquè **Crimea és un enclavament de l'imperialisme rus.** És com fer un referèndum a les Illes Malvines o a Gibraltar per votar per Si o No a l'adhesió al Regne Unit. El *Congrés del Poble Tàrtar de Crimea*, va declarar el referèndum il·legítim i només el 40% dels tàrtars hi va participar, malgrat el compromís de mantenir el tàrtar i garantir-los representació si acceptaven l'annexió i el passaport rus. Però fa dubtar que Putin compleixi doncs el 2017, amb la «*política estatal sobre les nacionalitats*»², «va reforçar» amb més hores l'ensenyament *obligatori* del rus, reduint les altres llengües i convertint-les en *opcionals*, fins i tot les oficials de república, com el tàrtar a Tatarstan...

A més, la repressió va seguir, tant sobre els militants d'esquerra -com sobre els anarquistes que van patir detencions d'anys i tortures-, com sobre els tàrtars, amb amenaces d'il·legalitzar el Congrès Tàrtar si mantenia el seu rebuig a l'annexió i les seves posicions proucraïneses i amb la prohibició de les commemoracions anuals del *Sürgün*. Es calcula en uns 20.000 els tàrtars que s'han exiliat des del 2014. **Ucraïna reclama la devolució, el Kurultai³ va aprovar una resolució sobre «la realització del dret d'autodeterminació del poble tàrtar al territori històric».**

Notes

¹ El famós cuirassat de la revolució de 1905 es deia Potemkin en honor a aquest general.

² https://elpais.com/internacional/2017/12/17/actualitat/1513531367_995745.html

³ Assemblea polític militar de gent gran caps mongols i de kans

respondre disparant i llençant còctels molotov contra l'edifici. El foc es va estendre ràpidament. Alguns manifestants pro-maidan van intentar ajudar-los i altres els van pegar quan saltaven de l'edifici. En total 31 manifestants Anti-Maidan van morir atrapats en l'incendi i 15 pro-ucraïnesos als carrers. En total, 46 en un sol dia, amb 214 ferits i 172 detingudes. La investigació policial encara no s'ha resolt.

Cristina Mas Andreu

Notes

¹ <https://lapeste.org/2022/02/la-guerra-y-los-anarquistas-perspectivas-antiautoritarias-en-ucrania/>

Donbass, enclavament rus i devolució a Ucraïna!

Putin va reconèixer la independència de les anomenades repúbliques del Donbàs (Donetsk i Lugansk). Va argumentar que són pobles de parla russa que li «han sol·licitat que els defensin» dels «atacs nazis» de Kíiv. Aquest ha estat un dels pretextos per agredir Ucraïna. Vegem què són.

Terra reiteradament colonitzada

El Donetsk o Donbass va estar despoblat fins a la segona meitat del s.XVII, quan els *cosacs del Don* es van instal·lar aprofitant les reserves de sal gemma acabades de descobrir. Va estar sota control de l'*Hetmanat*, *cosac ucraïnès*, i del *Kanat de Crimea* fins a mitjans del s.XVIII, quan l'Imperi rus els va conquerir. Amb la Revolució industrial, a mitjans del s.XIX, es van començar a explotar els grans recursos de carbó descoberts el 1721. El nom de Donbass va entrar en ús, derivat de «*Conca del Donetsk*», per les reserves de carbó al llarg del riu Donetsk. L'auge miner va fomentar la primera gran colonització russa.

Donetsk, va ser fundada el 1869 per l'empresari gal·lès J. Hughes a l'antiga ciutat d'Oleksándrivka dels cosacs de *Zaporíyia*, al voltant d'una fàbrica d'acer, que va ser un altre reclam per a l'arribada de molts pagesos sense terres de l'Imperi rus. Segons el cens imperial de 1897, els ucraïnesos ètnics eren el 52,4% de la població, mentre que els russos ètnics eren el 28,7%. Grecs, alemanys, jueus i tàrtars completaven la població, particularment concentrats a Mariúpol. Però els russos eren la majoria dels treballadors industrials, mentre que els ucraïnesos van dominar les àrees rurals, i els que es van mudar a les ciutats van ser assimilats ràpidament a la classe treballadora de parla russa.

Després del triomf de la Revolució d'Octubre va ser proclamada pels soviets locals la *República Socialista Soviètica de Donetsk-Krivoy Rog* amb capital Khàrkov, ocupada el 1918 per les tropes alemanyes. Després de la seva derrota, els bolxevics van convertir la conca del Donetsk en la base per establir la *República Socialista Soviètica d'Ucraïna* el 1922. Gran part de la població cosaca de parla ucraïnesa va ser sotmesa a una dura repressió a través de la «*descosaquitació*» que va liquidar als cosacs com a nació. El 1922, el Donetsk havia estat dividit entre la *República Socialista Soviètica d'Ucraïna* i la *República Socialista Federativa Soviètica de Rússia*.

D'altra banda, des de principis de la dècada del 1930, van anar a les mines del Donbass, centenars de miners alemanys aturats, procedents de la zona del Ruhr. Com que no van tornar abans de 1935-1936, gairebé tots van ser víctimes de les purgues

estalinistes. A partir del 1937, Stalin va aplicar una política sistemàtica de reassentament de persones d'ètnia alemanya que es va agreujar amb la II Guerra Mundial. Els alemanys es van convertir en pàries, molts eren denunciats com a espies i enviats a camps. A finals de 1941, uns 800.000 alemanys ètnics havien estat reassentats i, durant tota la guerra, es va arribar al milió deportats a Sibèria, els Urals, Altai, i gairebé mig milió d'alemanys van acabar al Kazakhstan.

Després que l'*holodomor* «escombrés» Ucraïna (1932-1933) i desertitzés la conca del Donetsk, els governants soviètics van traslladar milers de persones sense recursos des de Rússia, aprofundint les discrepàncies demogràfiques entre camp i ciutat. I, després de la II Guerra Mundial en què la conca del Donetsk va ser un objectiu estratègic per les seves mines de carbó a l'*Operació Barbarroja* dels nazis, amb l'impuls a la indústria pesant als anys 50, de nou es va impulsar la migració russa cap a el Donbass.

Així, el 2001, a l'*óblast* de Donetsk, els ucraïnesos eren el 56,9 %; russos, el 38,2%; grecs, bielorusos i altres ètnies, la resta; però, en canvi, els idiomes que es parlaven eren: el rus, amb un 74,9% i l'ucraïnès, un 24,1%. Sobre aquestes diferències, i no per característiques nacionals, s'ha potenciat el separatisme, per això l'espurna va ser una llei de llengües.

Preparant el terreny: bombardeig de fakes

El moviment separatista va ser impulsat i sostingut per Putin com a reacció a la caiguda del seu govern capitalista titella pro rus. Va voler aprofitar la crisi social que també es vivia en aquesta regió, de pes industrial i miner, per la caiguda salarial i la desocupació i la política nefasta dels governs liberals de Kíiv, recolzats per l'imperialisme europeu i ianqui. El primer objectiu, caldejar l'ambient.

2008. Danguin a Ossètia del Sud

Descriuen els companys anarquistes: «Es van celebrar mítings prorussos a ciutats de parla russa properes a la frontera... els esdeveniments del Maidan van provocar una greu ruptura de les relacions personals. Els que estaven fora de Kíev i veien la televisió russa estaven convençuts que Kíev havia estat capturada per una junta nazi i que s'estaven duent a terme purgues de la població russòfona de la ciutat.

Rússia va llançar una campanya de propaganda amb els missatges següents: «els castigadors», és a dir, els nazis, vénen des de Kíev a Donetsk, volen destruir la població russòfona (encara que Kíev també és una ciutat predominantment russòfona). En les declaracions de desinformació, els propagandistes van utilitzar fotos de l'extrema dreta i van difondre tota mena de notícies falses. Durant les hostilitats, va aparèixer una de les mentides més notòries: la suposada crucifixió d'un nen de tres anys que suposadament va ser lligat a un tanc i arrossegat per la carretera. A Rússia, aquesta història es va emetre als canals federals i es va fer viral a Internet.» No era una fake innocent, venia del compte de Facebook, el juliol del 2014, d'**Aleksandr Duguin** (nascut a Moscou, 7/01/1962), el més important ideòleg feixista rus actual que va inspirar a Putin. Quan es va comprovar que era fals, centenars de ciutadans van exigir que s'investigués i castigés als responsables del complot. Duguin, obviant-ho, va aconsellar als separatistes que establissin una **dictadura a Novorossiia** («Nova Rússia», al s.XIX, a l'Imperi rus designava la costa septentrional del mar Negre: sud d'Ucraïna, de Rússia, Besaràbia i Transnistria) fins a que guanyessin la guerra.

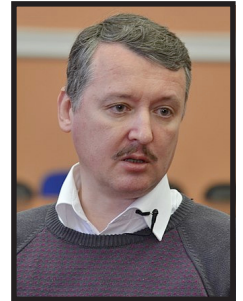

Duguin des del 1980 va adherir al nazisme i el 1997, en un fulletó, va reivindicar un «**feixisme genuí, veritable, radicalment revolucionari i conseqüent**», alhora que, davant d'Occident, diu «**estem del costat de Stalin i de la Unió Soviètica**». El seu Partit Euràsia, va ser llançat a l'abril de 2001 amb molt de pes de cercles militars i ortodoxos, se'l considera el «**partit de la guerra**». Encara que denunciant diferències amb la política econòmica de Putin, el 2007 va afirmar «**No hi ha més opositors al rumb de Putin i, si n'hi ha, són malalts mentals i cal enviar-los a un examen clínic. Putin és a tot arreu, Putin ho és tot, Putin és absolut, i Putin és indispensable**». I abans que esclatés la guerra entre Rússia i Geòrgia el 2008, Duguin va visitar Ossètia del Sud i va predir: «**Les nostres tropes ocuparan la capital georgiana,**

Tbilisi, tot el país, i potser fins i tot Ucraïna i la península de Crimea, que històricament forma part de Rússia». És autor de la teoria que l'Euromaidan és un cop d'Estat dut a terme pels EUA; de la iniciativa de Putin d'annexió de Crimea; considerar que la guerra entre Rússia i Ucraïna era inevitable i cridar Putin perquè intervingués al Donbass. I mentrestant, va actuar: durant les protestes prorusses del 2014, Duguin va estar en contacte regular amb els insurgents separatistes pro-russos: «**incondicionalment pro-RPD i pro-RPL**». I va afirmar: «**El renaixement rus només pot ser aturat per Kíiv**».

La guerra

«**El gallet de la guerra el vaig prémer jo**», són paraules del mateix Igor Girkin (nascut a Moscou el 1970), un coronel de l'FSB (l'agència de seguretat estatal russa, successora del KGB). Girkin, àlies Igor Ivanovich Strelkov, com a veterà de l'exèrcit rus ha expressat dures opinions sobre «l'eliminació» dels enemics de l'estat rus. Va participar en les dues guerres de Txetxènia –a la segona com a mercenari–; a la guerra de Bòsnia com recull a les seves memòries, al servei dels serbis de Srpska - el 2014 acusat per mitjans bosnians d'estar implicat en la massacre de civils de Višegrad-; al bàndol separatista pro-Moscou de Transnistria a Moldàvia. I havia estat clau a l'annexió de Crimea per part de la Federació Russa.

Girkin, partidari de l'imperialisme rus, va decidir radicalitzar les protestes pro-russes del Donbass. Va creuar la frontera amb un grup armat de russos i el 12 d'abril del 2014, va prendre l'edifici del Ministeri de l'Interior a Slavyansk per aconseguir armes. Les forces de seguretat pro-russes van començar a unir-se a Girkin. Quan es va conèixer, Ucraïna va anunciar una operació antiterrorista. Darrera Girkin, van entrar els mercenaris russos de Wagner, els txetxics serbis,... i al seu costat, els militants comunistes espanyols (IU i Joventuts del PCPE) incorporats a la brutal *Brigada Vostok*, i els de la «*Brigada Internacional Carlos Palomino*» que deien lluitar contra «*el quart Reich*».

Els grups de Girkin van passar a ser els de la República Popular de Donetsk. Amb ells va participar al setge de Sloviansk on va reconèixer haver comès «*càstigs extrajudicials*», però creixent la seva influència, es va convertir primer en el comandant militar *de facto* de totes les forces separatistes a la regió, i després en ministre de Defensa oficial. Tot i això, la posterior retirada de Sloviansk, i els rumors de la participació en l'abatiment del vol 17 de Malaysia Airlines (MH17), que ell sempre va negar, però que li manté oberta una causa a Holanda, van determinar el seu cessament.

(segueix a pàg 18)

Un govern neoliberal i proOTAN

La seva negativa a acceptar les invitacions de Biden i Macron a exiliar-se al cap de dos dies de guerra, i les seves aparicions diàries al costat de la resistència, l'han convertit en heroi nacional. Neoliberal, pro UE i pro OTAN, la seva política avançava cap a la impopularitat i entomava mobilitzacions. Però la seva convicció de resistir en tal inferioritat de condicions, ha fet que, contradictòriament, organitzés un poble en armes. Tot i així, la seva política de fons, no ha canviat, com es veu amb el recent compromís de Von der Leyen d'accelerar les negociacions per entrar a la UE, si bé sembla haver deixat de banda la d'entrar a l'OTAN.

Oligarquia i corrupció

«No sóc el seu opositor, sóc el seu judici», va deixar anar Volodímir Zelenski a l'anterior president, Petro Poroschenko. El còmic de l'èxit *Sluga narodu* -«Servidor del poble»-, el convertia en partit i arrasava el 2019 amb un 73% dels vots. El seu compromís més gran, aquest: acabar amb la corrupció de l'oligarquia. Un any després, només havia aconseguit posar fi a la immunitat parlamentària, i amb la crisi del coronavirus, va col·locar aquells oligarques que anava a combatre en responsables de, per exemple: el subministrament als hospitals de material de protecció! Ja el 2020, la seva popularitat havia caigut per sota del 50% i li recriminaven que, en lloc de canviar les regles, s'hi havia adaptat. Així, una part del seu bloc majoritari al Parlament, no l'escoltava, sinó que obeïa l'oligarca Ihor Kolomoysky: l'antic soci de Zelenski a la indústria cinematogràfica i el seu mecenes polític.

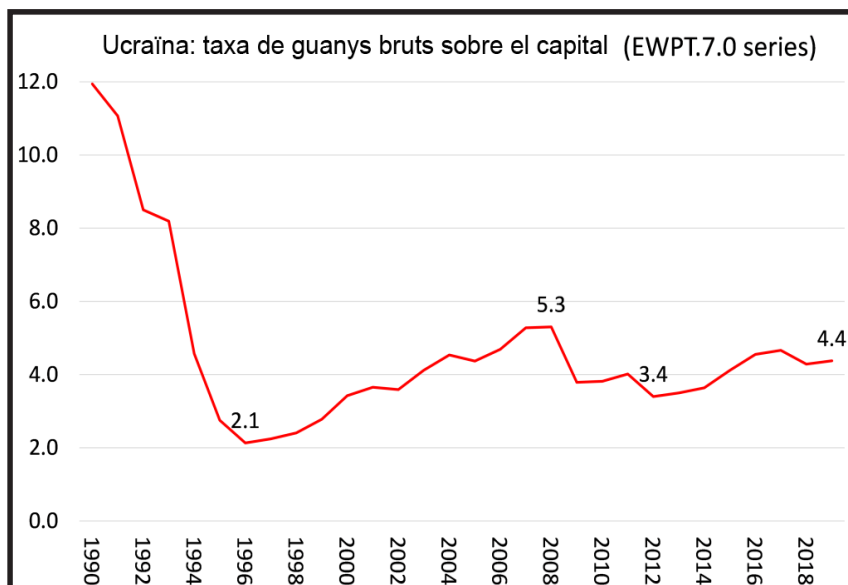
Per dificultar més la seva situació, el 2021, els 'papers de Pandora' destapaven que Zelenski va tenir l'empresa *Maltex Multicapital* a les Illes Verges britàniques, des del 2012 i fins a un mes abans d'arribar al càrrec. Després de la publicació dels 'Papers de Pandora', Zelenski va justificar la maniobra assegurant que era per protegir un gran contracte de televisió del règim de Ianukóvitx.

Pancarta amb Zelenski i Ihor Kolomoyskyi

Privatitzacions, retallades i reformes laborals al dictat de l'FMI

La intensa crisi econòmica del 2013-14, que va culminar amb el col·lapse del govern i l'aixecament de Maidan, amb prou feines s'havia superat, ja que els governs posteriors a trencar amb Rússia, es van abocar a rescats de l'FMI que havien forçat severos plans d'austeritat. A més, el conflicte amb Rússia ha costat moltíssim. Segons el *Centre d'Investigacions Econòmiques i Empresariales* (CEDR), la pèrdua de PIB ha estat de 280.000M de dòlars durant sis anys, del 2014 al 2020, o 40.000M de dòlars anuals, entre les pèrdues per les ocupacions de Crimea i Donbass, el manteniment de la guerra a l'est i la reducció d'exportacions i inversions.

Zelenski ha seguit aquest camí amb l'FMI: l'últim és un acord per estendre préstecs fins al 2022 per valor de 700M dòlars d'un «acord de dret de gir» total de 5.000M amb l'FMI. Com a condició, mesures d'austeritat a la despesa pública, protecció dels interessos dels deutors estrangers... i controlar la corrupció dels oligarques ucraïnesos. El paquet actual de l'FMI requereix un augment d'impostos equivalent al 0,5% del PIB anual, més contribucions de les pensions, augments a l'energia, nova caiguda de la despesa social -del 20% del PIB en el 2014 a només el 13% aquest any- i congelació de salaris públics

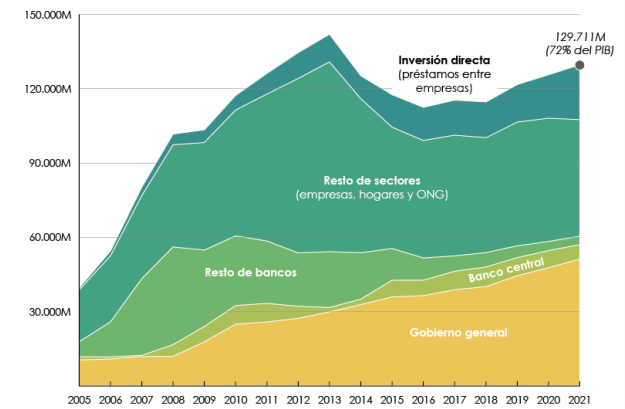
per compensar les taxes d'inflació de gairebé dos dígits. Per això, el novembre del 2019, va promulgar una llei que reduïa els drets laborals dels funcionaris públics i limitava els seus drets sindicals. A més, l'FMI insisteix, en una **privatització substancial de les empreses estatals i dels bancs (la propietat estatal serà de menys del 25% el 2025)**, en interès de «l'eficiència» i per controlar la «corrupció».

El gener 2020, el govern va enfrontar talls de ruta i mobilitzacions contra el nou Codi de Treball que, sense consulta amb els sindicats, pretenia «simplificar» les contractacions, flexibilitzant-les i permetent acomiadaments sense justificació, reduint les primes per hores extres i ampliant els contractes de «zero hores». Limitava, a més, la quantitat de sindicats i augmentava les condicions per crear-los...

Però el més significatiu és la **privatització de la terra, que és una quarta part del sòl fèrtil de «terres negres» (Chernozem) del planeta.** Soja, gira-sols, blat de moro... Però la productivitat agrícola és baixa, amb un 30% de la població vivint a àrees rurals i un 14% de mà d'obra dedicat a l'agricultura. El govern s'ha resistit a permetre que els estrangers comprin terres, però ha accedit a que el 2024 es qualifiquin per a transaccions fins a 10.000ha, aplicades a una àrea agrícola de 42,7M d'ha, l'equivalent a tota Itàlia! El BM es frega les mans per aquesta obertura de la indústria clau d'Ucraïna a les empreses capitalistes: «... és, sense exagerar, un esdeveniment històric,

Ucraïna, un país en guerra endeutat amb l'exterior

Evolució de la deuda externa (\$)

Infografía: Álvaro Merino (2022)
Fuente: Banco Nacional de Ucrania (2021) y Fondo Monetario Internacional (2021)

EOM
elordenmundial.com

fet possible gràcies al lideratge del president d'Ucraïna, la voluntat del parlament i l'ardu treball del govern.» Zelenski espera, amb aquesta entrada de capital estranger, un creixement econòmic anual del 4% i una inflació entre el 8 i el 10% anual. La desocupació continuarà sent alta (10%). Així que, mentre els beneficis capitalistes es dispararan, l'efecte sobre els treballadors i el poble són dubtosos, ja que a més, la corrupció rampant es menjarà els «beneficis» de la venda d'actius estatals. No cal dir que **la guerra actual agreujarà de forma dràstica la pobresa i dependència del país.**

(ve de pàg 16. Donbass)

Va marxar a Rússia i després d'entrevistar-se amb Duguin, el 2016, va anunciar la creació del *Moviment Nacional Rus*, un partit polític neo-imperialista. El partit és partidari d'«*unir la Federació Russa, Ucraïna, Bielorrússia i altres terres russes en un únic estat integral rus i transformar tot el territori de l'antiga URSS en una zona incondicional d'influència russa.*»

Així doncs, sense descartar brutalitats dels batallons nazis que òbviament condemnem, no hi va haver el «genocidi» que va argumentar Putin. D'una població de gairebé 3.500.000, va haver-hi 14 mil morts pels combats de vuit anys, una mitjana de set mil de cada bàndol i la majoria militars, no civils. És a dir, una majoria de morts en combat.

En conclusió

Les declaracions del cap de la república de Donetsk, Denis Pushilin, són clares: no reivindiquen cap república independent, simplement volen ser part d'un «*imperi rus renovat*». Ell és diputat del partit de Putin, *Rússia Unida*, i el primer Ministre i el cap de defensa són directament russos.

El Donbass és l'excusa de Putin per a la seva expansió imperial sobre territori ucraïnès, primer repartint passaports russos i després argumentant anar a salvar els seus compatriotes amb objectius «*clars i nobles*», com va afirmar recentment.

Lugansk i Donetsk són enclavaments russos, ocupats militarment i han de ser retornats immediatament a Ucraïna, respectant els drets que com a minories corresponguin. No corresponen ni l'autodeterminació, ni els Acords de Minsk, forçats per Rússia el 2014, on es condicionaven els acords exteriors d'Ucraïna a la supervisió de les autoproclamades repúbliques.

M. Esther del Alcázar i Fabregat

Notes

¹ RPD- República Popular de Donetsk, i RPL- República Popular de Lugansk

«El Batalló Azov es va establir el 5/05/2014 a Berdyansk com un batalló del servei de patrulla policial especial (BPSMOP) del Ministeri de l'Interior...» i «El 17/09/2014, per ordre del Ministre de l'Interior d'Ucraïna, el Batalló Azov es va reorganitzar i es va ampliar al Regiment de Policia Especial Azov del Ministeri de l'Interior». Zelenski, no ho ha tocat, al contrari, teoritza que així els tindria «sota control». Semblants raonaments utilitzen les forces que li donen suport, per seguir els passos i aliances de Poroshenko (2014-2019), que va declarar com a dia de commemoració oficial del nacionalisme ucraïnès l'aniversari de Stepán Bandera, el líder nacionalista que va lluitar contra la URSS i va col·laborar amb els nazis (veure requadre en pàgina nazis ucraïnesos). Aquesta **condescendència amb l'extrema dreta**, es va reflectir en la seva intervenció al parlament grec, cedint la paraula a un resistent de Mariupol de l'Azov. Però **és gravíssim per als militants d'esquerra que són empresonats per nazis que actuen com a policia**.

Finalment, el govern de Zelenski va il·legalitzar 11 partits polítics, juntament amb la declaració de l'estat d'emergència, la mobilització general, i l'ordre de repartir armes als civils enquadrats a les Defenses Territorials. Per més que els partits fossin prorussos com sembla, és una mesura antidemocràtica que obre la porta a altres arbitrarietats. Per contra, la distribució d'armes a la població li ha donat un caràcter diferent a la guerra, en convertir-la en guerra popular, un poble en armes que resisteix aferrissadament la invasió per més que la seva capacitat militar sigui infinitament menor a la russa.

Nazis amb tancs i legalitat en les forces de seguretat

«Ucraïna no és un Estat nazi, com afirma Putin, sinó una democràcia imperfecta», deia un periodista. Però, a diferència d'altres països, l'extrema dreta i els neonazis tenen un pes militar institucionalitzat pel Govern, l'exèrcit i les forces de seguretat, com ara el Destacament d'Operacions Especials Azov creat al 2014, transferit posteriorment a la Guàrdia Nacional. Una extrema dreta que disposa de tancs i legalitat és un autèntic perill, no només per als prorussos, sinó per a l'esquerra i altres sectors socials com ara romanís o el col·lectiu LGBT.

El moviment Azov va ser fundat a Mariupol, al costat del mar d'Azov. Al 2014 es va consolidar amb Andrei Biletski -ex-líder del neonazi *Patriota d'Ucraïna*- a la batalla de la Plaça Independència (Maidan) de Kíev, contra les brutals *Berkut*. Al 2010, Biletski havia dit que el paper d'Ucraïna seria «guiar les races blanques del món en una croada final (...) contra els untermenschen [subhumans] dirigits pels semites». Ultras del *Dinamo de Kíev*, com Denis Projipenko -el comandant de la resistència de Mariupol-, hooligans convertits en combatents com els seguidors del *FC Metalist Kharkiv*, que van ocupar la seu del Govern de Kharkov, o del grup policial amb «tasques específiques» nascut del *Sect 82*, van engrossir les seves files; la revolta i la guerra els van donar l'escenari, i oligarques com Liashko Oleg Valerevich, els diners per finançar-se. L'altre oligarca i empresari «padrí» de batallons territorials mercenaris va ser, al 2014, Kolomoisky Igor Vasielevich.

Després de la impotència de l'exèrcit a Crimea, l'Azov va combatre la insurgència armada prorussa a l'Est, per la qual cosa va rebre l'alarmant reconeixement d'un «estat agrait», que el legitimava amb la seva incorporació a les forces de seguretat i li cedia un edifici junt al Maidan com a caserna i centre de reclutament, la *Casa Cosaca*. Per ampliar la base, Azov va abaixar el to i molts es van incorporar només per les seves virtuts marcial, mantenint però els seus tatuatges amb la calavera de les SS, runes de llampecs, el *Sonnenrad* -sol negre del nazisme esotèric- o la runa *Wolfsangel* de la divisió *SS Das*

Reich, símbols oficials d'Azov. I junt amb els arts marcial i l'estètica, la música. L'*Asgardsrei*, un festival de *black metal* nacionalsocialista (NSBM) que té lloc tots als desembre a Kíev. Inicialment a Moscou per l'extrema dreta russa d'Alexey Levkin, es va traslladar amb ell a Ucraïna al 2014 quan Levkin va anar a lluitar amb el Batalló Azov. Al 2019 ja era un element bàsic del calendari musical d'extrema dreta i una trobada internacional on escoltar cançons obertament nazis o antisemites, o escoltar grups com el neonazi rus a l'exili, *Wotanjugend*, nazi esotèric, que comparteix amb Azov la seva caserna general de Kíev, lluita al seu costat i va traduir i difondre una versió en rus del manifest del franc tirador nazi de Christchurch (que va assassinar més de 50 persones al 2019). Les xarxes estaven esteses per créixer: d'uns 800 voluntaris a finals de 2014, va passar a 4.000 a finals de 2016, organitzats primer en regiment i després en brigada amb diverses unitats.

La incursió del nazisme a l'entramat militar arriba a les altes esferes. Al 2021, s'informava que a l'Acadèmia Nacional de l'Exèrcit, centre de l'assistència occidental al país, estava la *Centúria*, una ordre d'oficials militars «tradicionalistes europeus» amb l'objectiu de remodelar les forces armades segons línies de dreta i defensar la seva «identitat cultural i ètnica».

Biletski no va tenir èxit amb la fundació del partit polític *Cos Nacional*, i ni tan sols un bloc de dreta i extrema dreta va aconseguir superar el baixíssim llindar per entrar al Parlament a l'última elecció: la ultradreta no obté suport social. I qui en va tenir, *Svoboda* -fundat al 1991 com a *Partit Social-Nacional d'Ucraïna*, continuador de Bandera- que va arribar a tenir 37 escons al 2012, al 2019 només en va obtenir un. Però la guerra revifa tots els grups d'extrema dreta, des de *Karpatska Sich* (Sich dels Carpats, que milita contra la minoria de llengua hongaresa de l'oest, inclòs el poble romanès, i ha rebut crítiques del govern hongarès), el grup ortodox oriental *Tradicció i Ordre*, el neonazi *C14* o la milícia *Freikorps*.

També són preocupants les connexions d'Azov amb l'extrema dreta europea i nord-americana, que van a entrenar-se i lluitar a Ucraïna, com la *Divisió Misantròpia* de neonazis occidentals que lluiten al costat d'Azov. A Occident li semblen útils els nazis ucraïnesos: així, l'Acadèmia Europea de Seguretat (ESA), amb seu a la UE, ha entrenat tant membres d'Azov, com de *Tradicció i Ordre*, del *Cos Nacional i Milícia Nacional*. TV3 denunciava la presència a Catalunya d'un grup amb seu a Rússia connectat amb el món dels arts marcial mixtes (MMA) només per a persones blanques i organitzacions paramilitars d'Ucraïna: el *Programa d'Entrenament Pare Nadal* (PPDM en rus). I a l'octubre de 2017, *Público* denunciava l'oferiment d'un grup de paramilitars ultradretans ucraïnesos per «defensar la unitat d'Espanya».

No minimitzem gens l'extrema dreta. Al contrari, sabem què son. Van ser feixistes lligats a l'aparell d'Estat franquista qui van assassinar la nostra companya Yolanda González al 1980. És per això que insistim en dir que és la guerra de Putin per «desnazificar» Ucraïna la que més la «nazifica», permetent a Azov recuperar la seva antiga importància lligada a la tenaç defensa de Mariupol. Però, a diferència del passat, la resistència popular permet la reorganització de l'esquerra ucraïnesa que serà l'única cridada a posar fi al nazisme al seu país.

Azov actuant de SBU (policia)

Alexander Matyushenko, antifeixista membre de *Livitsya* (Esquerra), i la seva parella, Maria M., van patir una batuda al seu pis. Van ser torturats i Alexander continua detingut. Informats per companys ucraïnesos, des de l'ens vam posar a la seva disposició per aconseguir la llibertat.

Stepán Andríyovich Bandera

Stepán Andríyovich Bandera va ser un nacionalista i independentista ucraïnès d'extrema dreta, líder de l'*Organització de Nacionalistes Ucraïnesos* (OUN) i posteriorment del seu braç armat, l'*Exèrcit Insurgent Ucraïnès* (UPA). A l'inici de la Segona Guerra Mundial, va voler aprofitar la invasió alemanya per enfrontar-se a l'Exèrcit Roig i proclamar la independència. Només que Alemanya pretenia quedar-se Ucraïna i al 1942, el van empresonar al camp de concentració de Sachsenhausen fins al 1944. Els partidaris de Bandera van compartir la política alemanya cap als jueus.

Va treballar per a la intel·ligència britànica i alemanya per infiltrar agents a Ucraïna, fins que va ser assassinat per un membre del KGB al 1959.

Monument a Bandera a Ternópil, amb el seu estandart rojinegre

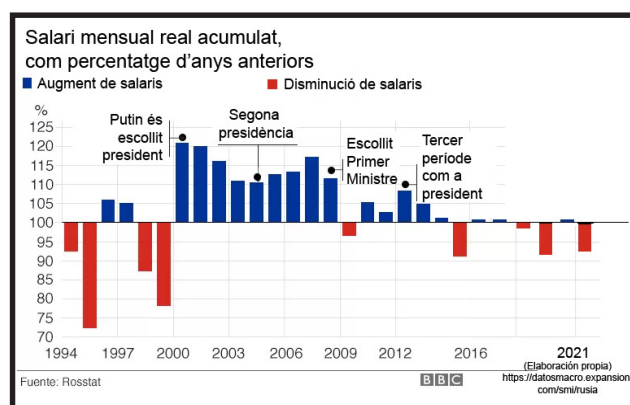
Putin, agressor imperialista i còmplice de l'extrema dreta

Una situació de misèria i baixos índexs de popularitat

Putin, amb l'oligarquia mafiosa, fa 20 anys que consolida una economia neoliberal capitalista a Rússia. Els oligarques s'agrupen en dos grups: els vells companys de Putin en temps del KGB, i els que eren al poder amb Ieltsin i segueixen a càrrec de l'economia amb Putin. Aquest muntatge neoliberal té algunes peculiaritats, com ara la barreja d'empreses privades i públiques com Gazprom o Rosneft, que teòricament pertanyen a l'Estat, però que en realitat canalitzen els ingressos cap a les butxaques dels companys de Putin. «Aquest model econòmic va assegurar un impressionant creixement econòmic durant la primera dècada de Putin al poder i una relativa resistència a les sancions estrangeres a la segona dècada. Tot i això, el creixement es va traduir en una enorme desigualtat. Avui, Rússia és un dels països més desiguals del món, rivalitzant amb els Estats Units en aquest aspecte: el 2019, el 58% de la riquesa pertanyia a l'1% de la població, mentre que el 10% més ric posseïa el 83% de tota la riquesa, segons Credit Suisse. Alhora, Putin ha construït un sistema de degoteig similar al que va crear Ronald Reagan al seu moment. Mentre les elits es feien increïblement riques i es compraven una infinitat de luxosos iots i palaus, la població en general podia elevar el nivell de vida mitjançant hipoteques i crèdits al consum. Els nivells de deute privat són desproporcionadament alts, i una part important de les famílies més pobres gasta la meitat dels seus ingressos en el pagament d'interessos als bancs o entitats de microcrèdit» (Greg Yudin, filòsof i sociòleg de l'Escola de Ciències Socials i Econòmiques de Moscou (Publicat a El Salto 7/04/2022). Però ja després del 2014, va aplicar una dura política d'austeritat, retallades socials, en educació, salut i una reforma dràstica de pensions que li va provocar centenars de mobilitzacions.

El 2021, un 44,2% dels russos tenien ingressos per sota d'un llindar de pobresa d'11.700 rubles/mes, uns 150 euros. El salari mínim interprofessional va ser de 139,9 • al mes, per sota aquest llindar. A aquests treballadors pobres, cal afegir-hi els pensionistes: 1 de cada quatre jubilats (als quals ja s'ha endarrerit l'edat de jubilació), ha de continuar treballant per subsistir... una inflació de gairebé el 9% i una percepció de la corrupció per part dels mateixos russos que situa el país a la posició 136 de 180 països. Amb una COVID que havia provocat la pèrdua de més d'un milió de persones en els dos últims anys, 370.000 morts confirmats oficialment. La popularitat de Putin trontollava, i la situació d'Occident li permetia buscar una sortida aglutinant el país contra l'«enemic exterior»: Biden feble,

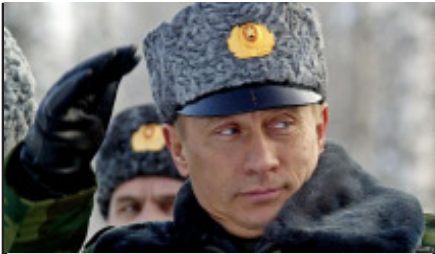
França davant eleccions... podia apostar a una altra guerra que, com la txetxena, li permetés tornar victoriosa i recuperar popularitat. No va ser el passeig esperat i, empantanegats, a un mes de conflicte, el ruble s'ha debilitat en més del 20% respecte del dòlar, la inflació supera el 12%, i més de 60.000 persones han perdut els treballs com a conseqüència directa de les sancions d'occident. Les previsions per al 2022 és d'una caiguda del 7,2%.

Una ideologia militarista imperialista

Ja hem analitzat les seves primeres afirmacions en el discurs televisat amb què iniciava la invasió, com que «Les repúbliques populars de Donbàs es van acostar a Rússia amb una sol·licitud d'ajuda (...) vaig prendre la decisió de fer una **operació militar especial**. objectiu és protegir les persones que són objecte d'abusos, **genocidi del règim de Kíev** durant vuit anys, i per això buscarem **desmilitaritzar i desnazificar Ucraïna** i portar davant la justícia ...» I amb **desmilitaritzar**, indicava que **era impedir l'entrada d'Ucraïna a la OTAN**, ja que aquesta s'expandia a l'est. També deia des del minut zero, i contradictòriament, que la qüestió no era només la regió del Donbàs sinó que **no reconeixia Ucraïna com a nació independent**, raó per la qual criticava a Lenin. Aquesta ideologia gran russa, que **pretén recuperar l'imperi tsarista**, es va reproduir abans a Geòrgia i Moldàvia: en tots els casos la presència de ciutadans russos –repartint milers de passaports russos-, li permetia intervenir militarment de forma «legítima» fos a Ossètia del Sud o Transnístria, respectivament, configurant-hi enclavaments militars... per demanar, com a Ossètia del Sud la setmana passada, en referèndum no la independència, sinó l'annexió a Rússia. **Aquesta concepció expansionista i militarista, imperialista, desenvolupada pel ja citat Duguin, i aplicada per Putin**, segueix el reguitzell de les seves intervencions militars (veure requadre).

Al llarg del conflicte ucraïnès va anar radicalitzant el discurs. Així, davant les brutals imatges de la

(Des de 1992, abans de Putin, guerra de Transnístria. Putin manté conflicte i ocupació de tropes)

1999-2009. Il guerra txetxena

2008. Guerra contra Geòrgia, en «suport» a Abkhàzia i Ossètia del Sud

20 14. Guerra a Ucraïna en «suport» al Donbàs

A partir del Maidan, Putin resol intervenir militarment en suport als seus aliats i titelles, abans que les mobilitzacions populars els tombin:

2015. Intervenció a la guerra de Síria, en suport a Bashar

2020. Impulsa les converses de pau entre Armènia i Azerbaidjan, en guerra pel Nagorno-Karabakh, un estat sense reconeixement, controlat i habitat per armenis. Azerbaidjan, amb el suport de Turquia, es va imposar a Armènia, que no va rebre el de la seva «aliada» Rússia. Nagorno-Karabakh va perdre el control de la major part del seu territori, que va passar a ser controlat per Bakú. Moscou força acord de pau, i tropes russes es queden al corredor de Lachín, l'única carretera que connecta Nagorno-Karabakh amb Armènia, com a «garant de la pau».

2021. Després d'amenaçar a intervenir contra les mobilitzacions populars a Bielorrússia que amenaçaven fer caure el dictador Lukaixenko, Putin, va enviar tropes al Kazakhstan per donar suport al seu titella kazakh Tokayev davant els manifestants que exigien la seva dimissió

2022. Guerra contra Ucraïna

matança de Bucha, el medi estatal rus RIA Novosti, publicava un article¹ de concepció nazi –o dels pitjors temps stalinistes- **on s'identificava desnazificar amb desucrainitzar**, ja que titlla de «còmplice del nazisme» a la majoria de la població ucraïnesa, «**ucronazis**»; demana la «**depuració**» de la societat i defensa la «**reeduació**» de la població que calcula portarà una generació, trenta anys. Aquells que no puguin ser «**reeducats**» han de ser «**liquidats**». RIA pertany a l'empresa estatal Rossiya Segonnya, propietat del Kremlin. «**Tota Ucraïna ha de ser Rússia**» i «**com ha demostrat la història, no pot existir en la forma d'un govern nacional, i els intents de 'construir-lo' com a tal condueixen naturalment al nazisme**».

Política interna repressiva

Putin ha implementat un règim bonapartista, que avança cap a una «monarquia virtual» amb el seu referèndum constitucional del 2020 i l'intent d'assassinat del seu oponent polític, Alexei Navalny. Putin s'enfronta a una popularitat en declivi, sobretot entre els joves. Necessita estar segur de poder reprimir qualsevol resistència a qualsevol preu. Així, ha decretat penes de **fins a 20 anys de presó per anomenar guerra aquesta «operació militar especial»**, a la qual s'oposaven fins al 25% dels russos. Però, segueix Yudin, «**les protestes s'han estancat. Ni tan sols és la repressió allò que les impedeix, sinó la manca d'organització. Putin va ser prou intel·ligent per destruir totes les organitzacions i xarxes polítiques o civils abans d'iniciar la guerra**». El cas més paradigmàtic, quan **Putin reivindica Stalin, és la il·legalització de Memorial**, l'organització de drets humans que en els darrers 30 anys, ha estat la veu dels represaliats de l'URSS, el flagell de l'estalinisme i un maldecap per a Putin. Cal afegir el salt en la **violència policial**, amb nombroses proves de pallisses, tortures i agressions sexuals a les comissaries. I la **repressió total dels mitjans de comunicació independents**: el 28 de març tancava el darrer, *Novaya Gazeta*.

El primer mes de guerra ha estat un mes fosc a Rússia. Bloqueig de xarxes socials, lleis contra llibertat d'expressió, una economia en contracció, sortida massiva d'empreses d'Occident i escassetat de productes bàsics.

Moviment Z, indicador d'un canvi qualitatiu cap a models feixistes?

El **signe Z** va ser adoptat dels vehicles militars a Ucraïna (de la paraula russa Occident: «*Zapad*») i va ser promogut pels propagandistes de l'Estat per assemblar-se a una mitjana esvàstica. A algunes persones grans els terroritzava perquè els recordava a la seva infància. Ara els signes de la Z marquen les portes dels activistes contra la guerra, juntament amb amenaces, cosa que indica que hi ha un grup de nazis entre els *siloviki* [policia secreta i forces de seguretat], i que ara tenen el suport per fer tals coses.

Són esgarrifosos les formacions de cossos en forma de Z: funcionaris, nens de les escoles i escoles bressol... reben l'ordre de reunir-se en forma de Z i aclamar Putin. El nombre de persones que hi han participat o que porten el signe Z als seus cotxes o l'utilitzen a les xarxes socials, és enorme. Potser un 30-40%, encara que molts han estat obligats pels seus ocupadors, sovint estatals. Les persones que ho fan voluntàriament són moltes menys, encara que algunes són molt agressives.

Extrema dreta imperialista i armada

Tant la dreta com la ultradreta russa són expansionistes, inspirades en les idees d'Alexander Dugin, principal ideòleg del *nacionalbolxevisme* i ex assessor de Putin, amb les seves concepcions «*euroasianistes*». *Rodina*, una de les principals forces d'extrema dreta, està en franc retrocés – només 1 diputat-, destaca per les seves ínfulas imperialistes, ultranacionalistes, antisemites i contra les persones LGTB, com el **Partit Liberal Demòcrata de Rússia (LDPR)** –fundat pel KGB- i ara amb 2 escons-, que defensava des de l'inici de la guerra que «*Ucraïna va ser i serà nostra*». *Rodina* manté relacions amb la **Unió de Voluntaris del Donbàs**

(UCV): en un congrés celebrat el 2020, a més de decidir com organitzar les milícies, també es va debatre la possibilitat de participar a la política de Rússia. Ja hem assenyalat el cas del president. **El LDPR, també mou milícies pròpies:** s'han vist tancs i tropes amb la bandera del partit, a Mariupol, arribant a ser amonestat pel govern rus (!) per finançar operacions paramilitars al Donbàs. Tots dos van donar suport al reconeixement de les repúbliques del Donbàs i Crimea que va proposar el *Partit Comunista de Rússia* (351 a favor, 16 en contra i 1 abstenció). El LDPR, des de 1990, no reconeix la independència d'Ucraïna.

A aquests grups parlamentaris, cal afegir-ne d'altres que no ho són però també han enviat milícies al Donbàs. Els més actius són el **Moviment Imperial Rus** i el **grup paramilitar i neonazi Unitat Nacional Russa** amb el comandant Pavel Gubarev (que ja va recolzar Putin a Txetxènia), va ajudar a organitzar les milícies del Donbàs i va ser el seu primer president. A ells es van unir grups d'ultradreta estrangers com **Acció Sèrbia**. I menors: les **Joventuts Euroasiàtiques de Duguin** (organització juvenil del Partit d'Euràsia), **Sputnik i Progrom, Centúria Negra** i les **Milícies de Minin i Pozharski**.

El suport i la permissivitat de Putin a aquestes organitzacions és tan evident que fins i tot se l'ha acusat de promoure-les directament i indirectament. De fet, els atacs de la ultradreta han crescut un 320% des del 2014.

Finalment, són públiques les fortes connexions de l'entorn de Putin amb partits **d'extrema dreta d'Europa**, com ara la *Lliga Nord* de Salvini a Itàlia, *Alternativa per Alemanya*, el *Partit Liberal d'Àustria*, l'*UKIP* del Regne Unit o l'*Agrupació Nacional* de França, és a dir, amb l'extrema dreta més lligada al grup parlamentari europeu d'*Identitat i Democràcia*, procliu a tendències euroasiàtiques, rebuig a la Unió Europea, i EUA i OTAN. I encara que ha condemnat al final la invasió, Viktor Orbán i el seu partit, *Fidesz* són fidels amics de Putin. Com Bolsonaro, o Abascal, que no l'han condemnada. I si bé les relacions amb Trump van ser irregulars, no així amb **l'alt-right** que encapçala, corrent ultradretà que ha guanyat popularitat i, com *Vox* o *Alternativa per a Alemanya*, han trencat el sostre tradicional de l'extrema dreta i han accedit a llocs de poder. Així doncs, els llaços amb organitzacions nazis o d'extrema dreta, tant internament com externament, són una constant al govern de Putin.

Externalització de la guerra: mercenaris

Atès que hi va haver fortes mobilitzacions, sobretot de mares de soldats, per les morts en guerres anteriors, i ara començaven a moure's, la política de Putin, com les dels EUA és reduir al mínim aquestes baixes i externalitzar al màxim la guerra.

Màxima expressió és la xarxa d'uns 10.000 mercenaris que funcionen com a brutal força paramilitar del **Grup Wagner**. El va crear Dmitri Utkin, antic tinent coronel de les forces especials d'intel·ligència russa i excombatent de les dues guerres txetxenes. El nom del grup al·ludeix al compositor alemany Richard Wagner, pseudònim d'Utkin, elegit per ser el músic favorit de Hitler. El finançador principal de la xarxa és l'oligarca Yevgeny Prigozhin, conegut com el «xef» de Putin pels seus negocis de càtering amb el Kremlin. El grup actua al servei d'aquest. Així, a Síria, Líbia, Sudan, Moçambic, República Centreafricana (on van ser assassinats tres periodistes d'investigació russos que els investigaven) i a Ucraïna des del 2014 al Donbàs. El *Grup Wagner* va néixer de les cendres de l'anomenat *Cos Eslau*, una altra empresa militar privada creada a Hong Kong el 2013 per dos empleats d'un altre exèrcit rus privat, el *Moran Security Group*. *Wagner Group* no està registrat ni a Rússia ni a cap altre lloc. No existeix legalment, cosa que permet tortures i brutalitat sense control. De fet, a Rússia estan prohibits els exèrcits privats, però en canvi, Putin va condecorar Utkin com a «heroi de Síria».

Però no són els únics. Putin, va aprovar l'enviament de «voluntaris» de l'Orient Mitjà a la guerra d'Ucraïna per lluitar per Rússia. El ministre de Defensa rus, Serguei Shoigu, va assegurar que hi havia 16.000 d'aquests suposats voluntaris preparats per ser enviats concretament a les regions independentistes de Lugansk i Donetsk. «Si veus que hi ha aquesta gent que volen lluitar per voluntat pròpia, no per diners, i venir a ajudar la gent que viu al Donbàs, llavors hem de donar-los el que volen i ajudar-los a arribar a la zona de conflicte», ha declarat Putin. També haurien entrat els sirians enviats per Bashar -es rumorejava prop de 40.000- i els sanguinaris **10.000 fills de Kadýrov**, el president txetxè, per el que ja fan les tasques brutes d'eliminar l'oposició.

Notes

¹ <https://ria.ru/20220403/ukraina-1781469605.html>

i en anglès <https://english.nv.ua/nation/kremlin-s-mouthpiece-ria-publishes-russian-fascist-manifesto-50231047.html>

Trotsky i les armes: «No som neutrals»

Els ensenyaments de Trotsky són contundents i clars. En un conflicte militar en què un bàndol defensa una causa justa, li donem suport, i la qüestió del seu armament és clau. Sense armes i proveïments, aquest bàndol serà inexorablement derrotat.

És útil recordar algunes de les discussions de Trotsky contra enfocaments sectaris que negaven el suport incondicional al bàndol republicà durant la guerra civil a Espanya. Ell denunciava que Hitler i Mussolini enviaven avions de combat amb pilots experts i tropes, mentre els imperialismes «democràtics», en particular França -amb el Front Popular al govern- i els EUA, la negaven pel «Pacte de neutralitat». El 1937, criticant als qui rebutjaven el suport amb armes als republicans, deia el següent: «Prenem un exemple: dos vaixells amb armes i municions surten de França o dels EUA, un per a Franco i un altre per a Negrín. Quina actitud haurien de prendre els treballadors? Sabotejar el transport de tots dos o només el de Franco? **No som neutrals.** Deixaríem passar el vaixell amb municions per a Negrín. Sense il·lusions, sabem que, d'aquestes bales, nou de cada deu seran dirigides contra els feixistes, però almenys una contra els nostres camarades. Però de les municions destinades a Franco, deu de deu seran dirigides contra els nostres camarades. No som neutrals. No deixaríem passar el vaixell amb municions per a Franco. Entengueu bé, si es produís a Espanya una insurrecció obrera armada, intentaríem fer arribar les armes i les municions fins a les masses d'obers insurrectes. Però mentre no tinguin prou força per això, escolliríem el mal menor.»¹

També podem recordar el «suggeriment amistós» que el 1938 feia a «certs ultraesquerrans» que rebutjaven distingir en la política pràctica un conflicte entre un país imperialista i un de colonial, reclamant que s'acceptessin armes de l'imperialisme fins i tot si les enviava un govern feixista com el de Mussolini:

«Suposem que demà esclata una rebel·lió a la colònia francesa d'Algèria sota la bandera de la independència nacional i que el govern italià, motivat pels seus propis interessos imperialistes, es prepara per enviar armes als rebels. Quina és l'actitud dels obrers italians en aquest cas? Intencionalment he pres un exemple de rebel·lió contra un imperialisme democràtic amb la intervenció a favor dels rebels d'un imperialisme feixista. Els obrers italians han d'evitar l'enviament d'armes als algerians? Deixem que els ultraesquerrans s'atreveixin a contestar afirmativament aquesta pregunta. Qualsevol revolucionari, juntament amb els obrers italians i els rebels algerians, repudiarien aquesta resposta amb indignació. Encara que alhora esclatés una vaga general marítima a la Itàlia feixista,

Trotsky va fundar i encapçalar l'Exèrcit Roig

els vaguistes haurien de fer una excepció a favor d'aquells vaixells que portessin ajuda als esclaus colonials en rebel·lió; altrament no serien sinó vils sindicalistes, no revolucionaris proletaris.

«Al mateix temps, els obrers marítims de França, encara que no s'enfrontin a cap vaga, estaran obligats a fer qualsevol esforç per bloquejar l'embarcament de municions que es pretengui utilitzar contra els rebels. Només una política tal per part dels obrers italians i francesos constitueix la política de l'internacionalisme revolucionari.

«No obstant, no vol dir això que els obrers italians moderin la seva lluita, en aquest cas, contra el règim feixista? No, gens ni mica. El feixisme presta ajuda als algerians tan sols per debilitar el seu enemic, França, i estendre la seva mà rapinyaire sobre les seves colònies. Els obrers revolucionaris italians no obliden això en cap moment. Fan una crida als algerians perquè no confiïn en el seu 'aliat' traïdor i, al mateix temps, continuen la seva pròpia lluita irreconciliable contra el feixisme, 'el principal enemic al seu propi país'. Només d'aquesta forma poden obtenir la confiança dels rebels, ajudar la rebel·lió i enfortir la seva pròpia posició revolucionària.»²

Extret de Correspondencia
Internacional 42, de març 2022
de la UIT-QI

Notes

¹ «Respuesta a preguntas relativas a la situación española» (14/9/1937) en <https://ceip.org.ar/> Contra-el-derrotismo-en-Espana

² «Aprendan a pensar» (22/5/1938). Escritos, tomo IX (1937-38)

La resistència popular

«Una fàbrica de cervesa artesanal fa còctels molotov»

Extractem l'entrevista de *Correspondència Internacional* de la UIT-QI a Cristina Mas, periodista corresponsal del diari *Ara* de Barcelona, que al 9 de març era a la ciutat d'Odessa quan s'esperava un atac imminent, tant per terra com amfibi. Fins avui no ha passat, per terra, per l'heroica resistència de Mikolaiv. I a 60 milles d'Odessa, per mar, ha tingut lloc l'enfonsament del vaixell insígnia rus *Moscou*.

CI – Quin és l'ambient de la gent, la preparació? Hi ha barricades, armament, a més de a l'exèrcit, lliurat a sectors populars, dones?

CM - Hi ha tres línies de defensa. Hi ha l'exèrcit que el que ha fet és enrolar centenars de milers de reservistes que són gent que tenen experiència en el combat. Després hi ha el que anomenem cos de defensa territorial, que és un cos de defensa civil que ha organitzat el Govern. Bàsicament, la seva funció és el control urbà de totes les ciutats i la seva seguretat. Són civils però que tenen un enquadrament com de milícia popular. Perquè et facis una idea, l'entrenament i la preparació els dona l'exèrcit.

I després hi ha directament els civils. Hem estat precisament en un centre d'entrenament, de formació militar. Allí vam veure que directament els civils els ensenyaven primers auxilis, a muntar una arma i, a més o menys, com moure's a la ciutat amb una arma a les mans per preparar-se per al cas que arribés una situació de guerra urbana.

Jo crec que aquí és molt important destacar que és una població rus parlant. Avui hem estat a la classe d'instrucció militar, on la classe que feien els militars a la gent per aprendre a manejar els fusells era en rus. I els fusells són de fabricació russa i tot això s'usa a l'exèrcit rus. Molt paradoxal, però és així.

Hem vist aquí, però també a Lviv, fabricació de còctels molotov a les cases i també a fàbriques. Vam anar a Lviv a una fàbrica de cervesa que havien deixat de produir cervesa per fer molotovs.

CI - Fàbrica de cerveses oberta?

CM - Sí, sí. Una fàbrica de cervesa artesanal en què van deixar de fabricar cervesa i es van posar a fer molotovs. Però a les cases també se'n fan. El mateix Govern, el Ministeri de Defensa, ha donat instruccions de com preparar els molotovs.

Un petit productor de cervesa

Cristina davant les escales de la pel·lícula *El Cuirassat Potemkin*, d'Eisenstein, sobre la revolució de 1905. Odessa.

artesanal de Lviv, la capital de la Ucraïna Occidental, ha decidit transformar la seva empresa en una fàbrica de còctels molotov. Em va dir que va ser idea dels seus treballadors i treballadores. Es diu cervesa *Pravda* que, tant en ucraïnès com en rus, significa «la veritat». Segons em van explicar, les ampolles viatgen des de Lviv fins a Kíev i es reparteixen entre els membres de la defensa territorial, que mobilitza els voluntaris.

I després hi ha tot el que té a veure amb la mobilització popular, que és molt gran, per proveir l'exèrcit, que ha crescut per la quantitat de militars que s'han incorporat a les files en 10 dies. La gent cuina per a l'exèrcit, separa el menjar, roba d'abric. Hi ha com aquesta idea que tothom vol aportar el seu gra de sorra.

CI - I l'estat d'ànim de la gent com està?

CM - La gent està amb la moral molt alta, disposats a resistir, preparant-se per refugiar-se a les cases. El centre de la ciutat està absolutament barricat, amb barricades de sorra, de pneumàtics, de cotxes, de bigues de construcció de les cases. Els obstacles en forma de X, és una sensació de «els estem esperant». Molt convençuts que la victòria és possible.

Fabricant còctels molotov

Davant la reunió de l'OTAN a Madrid

OTAN NO! Bases fora!

Putin, el millor propagandista de l'OTAN
Ha aconseguit que països històricament neutrals com Suècia o Finlàndia s'estiguin plantejant l'entrada

Al mes de juny hi ha a Madrid una reunió de l'OTAN. A més, l'Estat espanyol vol celebrar els 40 anys de pertinença a l'aliança militar imperialista. Una plataforma s'està constituint per rebutjar aquesta reunió sota el crit: «OTAN no, bases fora!».

L'OTAN és l'instrument, controlat per l'imperialisme nord-americà, per actuar com a gendarme mundial i imposar les seves condicions arreu del món. Nombroses han estat les intervencions de l'OTAN contra els pobles en aquests 40 anys: Iraq (1991), Balcans (1992), Kosovo (1999), Afganistan (2003), Iraq (2003), Sudan-Darfur (2007) i Líbia (2011). Una a una, les hem rebutjat. A més, no són les úniques intervencions de l'imperialisme nord-americà, ja que n'hi ha d'altres que es fan sota el paraigües de l'ONU.

L'Estat espanyol va entrar al desembre de 1981 sota el Govern de Leopoldo Calvo-Sotelo de l'UCD, enmig un rebuig majoritari. L'UCD s'enfonsava dramàticament, mentre l'arribada del PSOE amb les eleccions de l'octubre del 82, ja venia marcada per l'auto cop monàrquic de Tejero-Armada del 23 de febrer del 81. Una de les exigències dels militars encapçalats pel Monarca era l'entrada a l'OTAN: així es va accelerar l'entrada amb l'UCD i es va forçar el compromís del PSOE de no tocar-la. Com la resta del paquet d'exigències d'aquella nit, el Govern de Felipe González acataria.

Felipe González precisava temps per fer el canvi. El referèndum promès -i el darrer que s'ha fet- no arribaria fins al març del 86, en el tram final del mandat. Felipe González va necessitar de mentides: si ell mateix deia el 1981 que «l'OTAN legitimava les dictadures portuguesa, grega i turca», al 1984 el seu discurs ja era que «l'OTAN reunia els països democràtics». Li va caldre confusió, amb el fals lema «OTAN d'entrada, no» que preparava la transició cap el sí. També van ser necessaris xantatges a la desesperada com el d'abandonar el Govern si sortia el no: «qui vulgui votar no, que pensi abans quina força política gestionarà aquest vot». Finalment es va plantejar una pregunta trampa al referèndum i es va acompanyar l'entrada a l'OTAN de tres condicions que González sabia que s'incomplirien el primer dia. Aquestes condicions eren: 1) «no entrar a l'estructura militar integrada», la qual cosa es va fer al 1997 amb José María Aznar, sense sortir-ne en els governs PSOE posteriors, ni amb l'actual; 2) «prohibició d'instal·lació, emmagatzematge o introducció d'armes nuclears en territori espanyol», i el mateix govern PSOE signava amb el Regne Unit la no

inspecció de cap vaixell de guerra dels que anaven a Gibraltar mentre que se sabia que portaven armament nuclear; 3) «la reducció progressiva de

la presència militar dels Estats Units a Espanya»... i ha augmentat.

Malgrat tot, només el 56'85% de vot va ser a favor de l'entrada a l'OTAN enfront un 43'15% en contra, amb Esukal Herria, bona part de Canàries i Catalunya en el *no*. Els governs successius van treure bona nota del cost polític del referèndum i no es va fer cap altre referèndum, ni per la constitució europea, ni per la modificació de l'article 135 de la constitució, ni cap altre.

Els compromisos en matèria d'estratègia militar es van renovant amb l'Estratègia de Seguretat Nacional. La darrera és de Rajoy de 2017. I un any abans que toqués renovar-la, al 28 de desembre de 2021, sense fer soroll i emmascarat entre els efectes de la pandèmia, el «Govern més progressista de la història», amb el PSOE, Podemos i ministres del PCE aprovaven que: «Espanya, membre de la UE i de l'OTAN, donarà suport a la cooperació entre les dues organitzacions com a eix central de la seguretat col·lectiva davant dels grans desafiaments globals.» «[...] la UE ha d'efectuar accions conjuntes militars que contribueixin a reforçar el vincle transatlàntic», entre altres perles. O sigui, més OTAN, més «vincle» amb Estat Units. Al mateix 28 de desembre, el Congrés aprovava els Pressupostos Generals de l'Estat amb un increment rècord en la despesa militar. El Centre Delàs d'Estudis per la Pau denunciava que el «govern progressista» PSOE-IU/ Podemos havia batut un rècord històric arribant a 22.796 milions d'euros: 1 de cada 5 euros dels que gasta l'administració central. Espectacular l'augment del 16'2% en inversions d'armament.

Més enllà de declaracions i proclames sobre la pau i les urgències en matèria d'inversions socials, la realitat militarista i imperialista del Govern PSOE-IU/Podemos demostra la completa subordinació a les exigències que fan des dels Estats Units i la pròpia OTAN d'un increment en despesa militar.

Malgrat estar d'acord amb el NO a l'OTAN, no signem el manifest estatal de la campanya. Per què? Perquè ens posa sota la falsa disjuntiva de blocs en el qual l'objectiu central de l'OTAN seria la confrontació amb Rússia i Xina en una **lògica de blocs irreal**. La política de l'OTAN és una amenaça contra els pobles, sovint amb la complicitat de Rússia i Xina i avalada pel Consell de Seguretat de l'ONU. **Només cal veure que a Síria, únic lloc en el qual EUA i Rússia tenien desplegades tropes, van establir des del primer dia un comitè de seguiment conjunt per evitar cap fricció entre ells, repartint-se la feina: mentre EUA cercava salvar el seu govern d'ocupació a Iraq i enfrontava l'ISIS també a Síria, Rússia anava a salvar el Govern d'Assad que ofegava en sang una revolta popular. Sense negar que hi hagi tensions i conflictes d'interessos, ha primat la coexistència pacífica.** Diem no a l'OTAN en totes les seves intervencions, com hem dit no a la intervenció russa a Bielorrússia o Kazijistan per ofegar les demandes i mobilitzacions populars, o com hem dit no a la invasió de Rússia a Ucraïna. El món no està dividit en dos blocs antagònics, sinó en classes socials i en pobles oprimits.

Vam dir al 82 «No a OTAN, bases fora!» i ho seguim dient avui amb més força!

Josep Lluís del Alcázar Fabregat

Govern PSOE-IU-Podemos

Atlantista, armamentista i racista institucional

A l'article adjunt ja assenyalem les presses del Govern de Sánchez per reforçar els seus lligams amb l'OTAN al desembre, així com batre tots els rècords de despesa militar. En aquell moment, **IU-Podemos va callar i va aprovar el reforç atlantista** -oblidant fins i tot els seus orígens de reciclatge del PCE amb la *Plataforma Cívica per la Sortida d'Espanya de l'OTAN*- i una despesa que el Centre Delàs va denunciar arriba a l'**1,8% del PIB, en plenes necessitats sanitàries després de la COVID**. Aquells que van votar amb les dues mans per mantenir la butaca, avui haurien de congratular-se que l'OTAN «només» exigeixi un 2%. **Ni un euro més per a armament: les armes estan amb les enormes inversions aprovades, que es lliurin ja les que necessita Ucraïna per defensar-se!**

La segona gran vergonya té lloc amb el **racisme institucional amb els refugiats**. Així, mentre els refugiats sirians segueixen amuntegats entre rates a les illes gregues, i els que aquí malviuen no tenen ni els papers, es prepara un enorme i correcte dispositiu per acollir els refugiats blancs d'Ucraïna. **Vam aplaudir aquesta acollida, però mentre denunciàvem el racisme governamental, PSOE-IU-Podemos en donava una mostra més, apallissant els migrants a les concertines de Melilla.** Podemos va gesticular una mica mentre seguien agafats a la butaca i, amb això, reiteraven la seva complicitat amb la brutal repressió de Marlaska –abans ho van fer amb la repressió a Cadis i les devolucions de menors al Marro-. Que surtin d'aquest Govern si realment ho condemnen!

Acollida de tots els refugiats i regularització ja!

CRANIA ARGENTE

GOBIERNO DE ESPAÑA MINISTERIO DE INCLUSIÓN, SEGURIDAD SOCIAL Y MIGRACIONES

POLONIA	2.645.877
BIELORRUSIA	21.292
RUSIA*	433.083
LOVAQUIA	320.246
HUNGRIA	428.954
RUMANIA	701.741
MOLDAVIA	413.374
En total	4.615.830

Con casos aislados de doble conteo de cruces fronterizas desde y hacia Moldavia

*Otras 113.000 personas respondieron al llamado para abandonar las zonas separatistas de Donetsk y Lugansk en dirección a Rusia entre el 21 y el 23 de febrero.

¡Refugiats!

Sirians

«L'esquerra radical» nega ajuda a la resistència a l'ocupació russa

És dolorós llegir els posicionaments de l'«esquerra radical» o del «sindicalisme alternatiu», totalment aliens a la lluita de la resistència ucraïnesa. S'escuden en «l'OTAN No» per garantir-se una diferenciació del govern atlantista del PSOE «*el partit de la guerra*», però acaben amb la negativa a qualsevol mesura solidària amb la resistència, en obert suport a Putin. I és que els tics del stalinisme i de la teoria antimarxista dels camps segueix imperant en aquesta esquerra, que es nega a veure una realitat que qüestiona els seus esquemes. Hem polemitzat ordenadament amb les seves teories responent *Espai Praxi* (pàg 3 i seg.), ara volem entrar en les conseqüències d'aquestes posicions: l'abandonament de la resistència d'esquerres ucraïneses, i en conclusió, l'aplanament del camí a la guerra de Putin.

És la posició que recorre bona part del sindicalisme alternatiu o en partits com *Endavant*, *Poble Lliure*, *PC* i *IU*, que es van significar en la compareixença de Zelenski a les Corts, els uns quedant-se fora i els altres sense aplaudir-lo. Nosaltres tampoc no l'hauríem aplaudit, però hauríem portat cartells en suport a la resistència ucraïnesa, per deixar clar que denunciem la invasió russa. El tuit d'Aguilera, coordinador d'IU a Ma-

drid, va més enllà acusant Zelenski de ser un «*perill per a la pau*» i «*hereu d'un cop d'estat que va il·legalitzar el partit comunista i 11 partits més*». Botran també denuncia això últim. Curiós que tots dos facin esment del PCU, il·legalitzat el 2015 (Zelenski va arribar al poder el 2019) i denunciat per racista, antifeminista, defensor de la pena de mort, oposat a l'avortament i que perseguia les persones lgbtqi+... malgrat anomenar-se «*partit comunista*».

La guerra a Ucraïna sembla més aviat una oportunitat incòmoda per reafirmar una «identitat», mentre transiten de la ruptura a la institucionalització amb l'entrada de *Podemos* al govern del PSOE o *Poble Lliure* –partit de Botrán– que defensava que la CUP entrés al govern de la Generalitat amb ERC. I exactament igual que abans van fer amb l'esquerra siriana –amb IU donant suport a Baixar Al-Assad–, impulsen «*l'és complex*» –com si no ho fossin totes les demés situacions de guerra– per posar distància. Generen la «confusió» amb una narrativa conspirativa i negacionista com la de Manuel Delgado, intel·lectual i comunista, que publica a les seves xarxes socials «*No em crec absolutament res del que ens estan dient que passa a Ucraïna. Res*» i per a alguns, aquest «res» inclou les darreres massacres... així poden seguir amb el «No a l'OTAN» i la desnazificació.

Atrapats en la teoria dels camps, abandonen tots els pobles que enfronten dictadures o imperialismes que no estan alineats amb els EUA.

De fet, *Podemos* està al costat de la coalició italiana *Potere al Popolo* que vol articular un moviment europeu antiguerres, basat en l'oposició a l'enviament d'armes a Ucraïna i l'oposició de sancions a Rússia. És a dir, obrir el pas a Putin. És cínic que *Podemos*, IU i el PC que formen part del govern que ha disparat el pressupost militar i ha reforçat l'aliança amb l'OTAN (veure article a la pàg. 26) neguin el suport a Ucraïna perquè el seu govern demana entrar a l'OTAN.

Endavant, a la darrera *Coordinadora Oberta Parlamentària (COP)* de la CUP-G, va ser clar en el seu posicionament. Segons va dir, el seu referent a Ucraïna és *Borotbá*, com *Bildu* –que encara no ha condemnat la invasió–. És també el de *Podemos* –amb Pablo Iglesias al costat del seu dirigent a Grècia–, o *Die Linke*. I qui és *Borotbá*? Un partit anticapitalista sí, però part activa dels Anti-Maidan defensors del prorus Ianukóvitx amb els seus brutals *Berkut* i els seus assassinats. Avui, pràcticament dissolt, amb multitud de posicions segons estiguin al Donbass, a altres parts d'Ucraïna o a l'exili... I per si quedaven dubtes, ***Endavant* ens aclareix que hauríem de mirar els posicionaments de Venèçuela i Cuba... és a dir, donar suport a la invasió!**

La mateixa reunió de la *COP*, convocada per la nostra demanda i un mes després d'iniciada la guerra es va imposar el document de la direcció i els grups parlamentaris al Parlament i les Corts. Durant tot el debat se'ns va acusar de «*donar a entendre*» que no estaven amb el poble ucraïnès, quan en realitat, deien, només rebutjaven l'enviament d'armes (encara que «¿com s'enfronten bombardejos i tancs sense armes... com no sigui amb la pau dels cementiris?»). També es va tombar l'adhesió a la *Xarxa Europea de Solidaritat amb Ucraïna i contra la guerra* perquè donava «*suport a la resistència (armada i no armada)*». Des de LI vam proposar **la *Campanya Solidaritat de kits de primers auxilis per a l'esquerra en la resistència***. El resultat van ser 7 vots a favor; 4 en contra, entre ells *Endavant* i *Poble Lliure*, i 3 abstencions. Però en acabar la reunió, un company de posicions properes a *Poble Lliure* va exigir que, en aplicació del reglament, la campanya no s'assumís perquè no tenia majoria absoluta. S'acaben les paraules de suport al poble ucraïnès quan es nega a la seva resistència una cosa tan bàsica com els primers auxilis.

M Esther del Alcázar i Fabregat

La CRT desarma la resistència i acaba donant suport a la invasió russa d'Ucraïna

El *Corrent Revolucionari de Treballadors i Treballadors* (CRT), juntament amb la seva organització internacional *Fracció Trotskista Quarta Internacional* (FT-CI) treuen declaració¹ l'1 de març on es poden llegir afirmacions com aquesta: «La invasió russa d'Ucraïna és una acció clarament reaccionària, on una potència que té el tercer exèrcit del món i armament nuclear envaeix militarment un estat fronterer per imposar les seves pròpies condicions i interessos.» Més endavant: «Tota posició d'esquerra o antiimperialista ha de repudiar obertament i emfàticament aquesta ocupació decidida pel govern autocràtic de Putin i reclamar la retirada immediata de les forces militars russes de tot el territori ucraïnès» Estem d'acord. Semblaria que la lògica d'aquesta posició i en la mesura que el poble ucraïnès resisteix la invasió, portaria a definir com a legítima la resistència del poble ucraïnès i a afegir la consigna de «suport a la resistència del poble ucraïnès», però aquest suport explícit ja no apareix a la declaració.

Però no és només que no hi ha una declaració de suport a la resistència: la política de CRT-FT va més enllà per bloquejar el dret d'Ucraïna a armar-se contra l'agressió. Saluda com «un exemple per a tota la classe treballadora» el bloqueig a l'aeroport de Pisa (Itàlia) o als ferrocarrils grecs al transport d'armament per a Ucraïna. La FT-CI afirma que aquestes accions de boicot a l'enviament d'armes a Ucraïna són mesures concretes per aturar la guerra, però el cert és que, amb l'absoluta superioritat militar russa que reconeix la declaració mateixa, aquesta política suposa lliurar lligat de mans i peus el poble agredit a l'invasor.

Entre les justificacions hi ha una barreja d'arguments sobre el caràcter burgès, prooccidental i pro-OTAN de Zelenski, d'interessos de l'OTAN per aprofitar la situació, de la presència de sectors reaccionaris d'extrema dreta... Podem estar d'acord amb tots ells, però a cap cas canvien la caracterització de la guerra d'ocupació russa. La posició de l'esquerra revolucionària davant de les guerres d'agressió és el suport de la resistència, defensar el seu dret legítim a armar-se i és independent de la nostra caracterització del govern burgès. No jutgem els pobles pels seus governs, de la mateixa manera que vam negar al poble iraquí el dret a defensar-se de la invasió nord-americana el 2003, per molt reaccionari que fos el govern de Saddam Hussein.

La consigna aturar la guerra als carrers de Moscou o Petrograd no només és legítima, sinó de gran valor internacionalista. Si Rússia atura la guerra no hi ha guerra. Però si Ucraïna deixa de lluitar, si se li impedeix l'armament per fer-ho, aleshores Putin l'arrasa. Però és més, la CRT denuncia els estibadors de ports als Estats Units, la Gran Bretanya... que, en solidaritat amb Ucraïna, s'havien negat a descarregar vaixells russos, quan afirmen que «els treballadors portuaris bloquegen la càrrega russa i reforcen inadvertidament els interessos imperialistes». O sigui, s'aplaudeix el bloqueig d'armament a Ucraïna, però se censura que es bloquegi el petroli rus.

A la declaració la FT-CI se segueix sobre les tasques de l'esquerra revolucionària: «...ha d'encoratjar entre la població ucraïnesa que enfronta l'ocupació el sorgiment d'una posició independent del govern proimperialista de Zelenski i de les diferents forces nacionalistes reaccionàries, subordinades a les potències de l'OTAN.» De nou estem d'acord amb aquesta afirmació. Hem dialogat amb

Hércules de càrrega italians, com els que no es van carregar a Pisa

l'esquerra ucraïnesa independent del govern i avui l'estem recolzant des de LI i la UIT-CI participant a l'Operació Solidaritat, organitzada per una plataforma antiautoritària formada per anarquistes, trotskistes i antifeixistes. Vam convidar el CRT a una reunió per impulsar conjuntament aquesta campanya, però la van rebutjar.

Amb aquesta posició de CRT i l'FT-CI ha de ser difícil dialogar amb el poble ucraïnès que enfronta l'ocupació i la seva ala esquerra. Esperant que la realitat s'ajusti a un esquema prefigurats i mirant de lluny, el CRT acaba donant l'esquena a la lluita del poble ucraïnès i fa el joc a la invasió. No és una discussió nova. Es repeteix, sota altres paràmetres, la seva política a Síria.

Josep Lluís del Alcázar Fabregat

Notes

¹ <https://www.laizquierdadiario.com/No-a-la-guerra-Fuera-las-tropas-rusas-de-Ucrania-Fuera-la-OTAN-de-Europa-del-este-No-al-rearme-imperialista-Par-la-unidad-internacional-de-la-clase-trabajadora-Par-una-politica-independiente-en-Ucrania-para-enfrentar-la-ocupacion-rusa-y-la-dominacion>

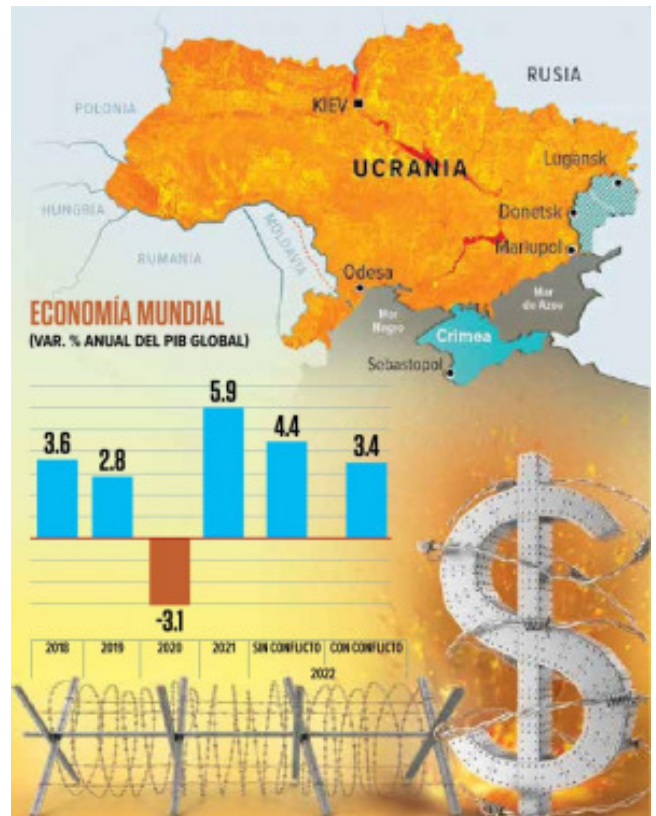
Guerra i crisi econòmica mundial

L'economia mundial no va acabar mai de sortir de la crisi aguda que va esclatar els anys 2007-2008. Es va entrar en una situació de virtual estancament, més enllà de recuperacions parcials a alguns països. Després va arribar la pandèmia, generant una nova i violentíssima recessió l'any 2020. Sense que l'economia capitalista imperialista hagués acabat de sortir d'aquest pou, ara tenim les conseqüències de la invasió russa a Ucraïna, que colpeja en tres aspectes.

El primer és la pujada del preu del gas i del petroli. Rússia proveeix una part substancial del gas que consumeix Europa i és un dels grans jugadors globals a la producció de petroli. Per això es va donar una pujada astronòmica de les seves cotitzacions (el petroli ja és a 140 dòlars i si el conflicte es prolonga pot arribar a 200). Té conseqüències directes, com l'increment del preu de la gasolina, i els serveis públics (a l'estat espanyol ja hi ha una alça de les tarifes del 500%). Però també indirectes, com la pujada generalitzada dels costos i per tant de la inflació a tot el planeta. Això ja és particularment greu als EUA, on l'índex de preus, abans de la invasió russa, ja estava en un rècord anual del 7,9%, el més gran des del 1982.

Un segon aspecte és el preu dels aliments. Rússia i Ucraïna estan entre els principals productors mundials de blat, blat de moro i gira-sol. La farina, el pa i l'oli comestible estan entre les principals víctimes. Estem veient una pujada enorme del preu dels aliments, amb el risc de sumir a la fam milers de milions, en particular als països més pobres. Recordem que la darrera vegada que va passar això, el 2010, la pujada descomunal del preu del pa va ser una de les causes de l'esclat de la primavera àrab.

Finalment, tenim la qüestió financera. Hi ha bilions de dòlars girant sobre el planeta buscant valoritzar-se especulativament. Això no és nou, sinó un efecte de la crisi crònica de l'economia mundial que envolta al capitalisme imperialista des de fa gairebé mig segle. Però després de la crisi aguda del 2007, i novament després de la pandèmia, els EUA i la Unió Europea, a través de les seves institucions com l'FMI o el Banc Central Europeu, van llançar bilions per intentar salvar els seus bancs i grans empreses. El planeta està empaperat de divises, bons, accions i deutes incobrables. Tot està sobrevalorat, generant una immensa bombolla especulativa, que pot esclatar en qualsevol moment. En aquest escenari, no és menor el tancament de les operatòries de bancs russos, la suspensió d'operacions de les transnacionals que operen en aquest país, la devaluació del ruble, la imposició del govern de Putin que no es poden retirar diners de divises dels bancs i la virtual cessació de pagaments del deute rus. A això hi sumem la

prohibició d'importacions d'una llarga sèrie de productes d'aquest origen. Si bé hi continua havent negocis entre Rússia i altres països (en particular la venda de gas a Europa), totes aquestes mesures estan generant enormes pèrdues a transnacionals, bancs i especuladors financers de tots els països imperialistes. Les seves conseqüències són imprevisibles, com ja es va veure quan es va donar la cessació de pagaments del deute rus el 1998.

Un cop més, els capitalistes i l'imperialisme intentaran que la crisi sigui pagada pels treballadors i els pobles oprimits del planeta. Amb nous i més durs plans d'ajustament i més saqueig a les riqueses naturals. Els socialistes revolucionaris donem suport i donarem suport a totes les resistències a aquests programes i plantegem, una vegada més que la crisi la paguin els capitalistes i l'imperialisme, no els treballadors.

*José Castillo, economista,
dirigent d'IS,
secció argentina de la UIT-QI*

Sergei Movtxan , activista antifeixista a Ucraïna

«Ser antifeixista avui és estar contra Putin»

Sergei Movtxan és un activista antifeixista d'Ucraïna, i un dels fundadors de la campanya Operació Solidaritat, que reuneix diversos grups d'esquerra al país. Respon a les preguntes de Lluita Internacionalista des de Kiiv .

Lluita Internacionalista- Quin és l'objectiu de Putin a Ucraïna?

Sergei Movtxan - Establir el control de Rússia sobre la regió. És, per descomptat, intentar restaurar la seva grandesa, lluitar contra el món occidental, i d'alguna manera reconstruir l'imperi rus, perquè Putin està molt més orientat cap a aquest període de la història russa. I critica el període soviètic, dient que «ho vam perdre tot per culpa de Lenin i els bolxevics». En realitat, vol restaurar l'imperi rus en cert sentit, no, és clar, com un estat únic, sinó amb Rússia com a imperialisme local, posant sota el seu control tots els països del seu entorn. I durant els darrers anys, Ucraïna havia començat a allunyar-se de Rússia pas a pas. Es tracta de poder, de més control, objectius totalment imperialistes.

El món és global. I a totes les guerres es pot trobar no sols l'interès local, sinó també l'interès global. I si algunes potències imperialistes tenen un interès en aquesta guerra, això no vol dir que aquesta guerra sigui automàticament una guerra entre imperialistes. I avui és molt fàcil dir que és una guerra entre imperialismes. Però no ho és. És realment la guerra de Rússia contra Ucraïna. No és pas una guerra de Rússia contra l'OTAN utilitzant el poble ucraïnès. No: és realment una invasió russa. La responsabilitat d'aquesta invasió recau a Rússia: encara que tingui algunes contradiccions amb els Estats Units, això no suposa que hagués d'engegar aquesta guerra, començar a matar gent i perpetrar aquests crims de guerra. Per descomptat, no és una guerra entre classes, sinó una guerra imperialista iniciada per un gran estat autoritari i gairebé feixista contra un país molt més petit i pobre.

LI- Però gran part de l'esquerra europea compra l'argument que Putin només s'està defensant de l'expansió de l'OTAN a l'Est, que suposaria una amenaça per a Rússia.

SM- Si l'entrada d'Ucraïna a l'OTAN suposés una amenaça per a Rússia, aquesta va ser creada pel mateix Putin, perquè abans del 2014, realment no hi havia partidaris de l'OTAN a Ucraïna, i teníem aquest estatus de neutralitat a la nostra constitució. Així que Ucraïna era un país i un poble neutral. Però després que comencés la guerra a Donbass i el fracàs del memoràndum de Budapest, i que es comprovés que aquelles garanties de seguretat no es van respectar, la gent va començar a creure

que només un estat més militarista podria protegir-los, i que Ucraïna necessitava trobar aliats, i aquest sentiment ha crescut encara més després d'aquesta nova invasió. Però fins i tot Zelensky ha dit que està d'acord amb l'estatus de neutralitat d'Ucraïna. Així que si la guerra fos només sobre l'estatus d'Ucraïna i l'expansió de l'OTAN a l'est, hauria acabat en una o dues setmanes, perquè això ja no està sobre la taula. Però, malauradament, aquesta no és la raó principal. És només un pretext. Es tracta de les grans ambicions imperialistes que Putin té dins el seu cap. I per això aquesta guerra continua, fins i tot amb aquesta disposició d'Ucraïna a no entrar a l'OTAN.

LI- Com respondria a l'argument de Putin que està protegint els russoparlants a Ucraïna?

SM- Ara mateix és l'argument més absurd d'aquesta guerra. La guerra s'està desenvolupant sobretot a les regions de parla russa. Així que les primeres víctimes d'aquesta guerra són els russoparlants d'Ucraïna . I fins i tot si abans alguns recolzaven d'alguna manera els partits prorussos, realment no volen veure aquí ni tancs ni soldats russos. Per això la gent de parla russa, fins i tot alguns partidaris d'aquests partits pro-russos, ara s'uneixen a l'exèrcit o a la defensa territorial, o s'oposen a aquesta guerra d'altres maneres i la condemnen. Quan la teva ciutat és destruïda, la teva família és assassinada, ningú veu l'exèrcit rus com a alliberador.

LI- Tu ets un investigador sobre l'extrema dreta a Ucraïna. Rússia diu que està «desnazificant» el teu país, però en realitat ¿veiem com la ultradreta s'està enfortint amb la invasió russa?

SM- El Kremlin diu que ara tots els ucraïnesos

són nazis. Això és el que van dir literalment, com a propaganda de guerra. Per descomptat que a Ucraïna tenim extrema dreta, tenim ultra nacionalistes. Però el seu paper en aquesta guerra és sobrevalorat per la propaganda russa. Només tenim una unitat d'aquest tipus, però molt popular als mitjans de comunicació. És Azov. Azov és una part de la Guàrdia Nacional i les seves unitats a Mariúpol no són tan radicals. I tenim el partit polític, National Corp, com l'ala política del moviment, que és més radical, és clar, que la majoria de l'extrema dreta europea. Estan normalitzats, i això és un problema. Però ningú no pensa que haguem de donar les gràcies als nazis ucraïnesos. I ara mateix no tenen cap influència en el govern de Zelenski.

Al Parlament ucraïnès només hi ha una dona del Partit Nacionalista, Svoboda, mentre que l'extrema dreta a molts països de la UE va obtenir resultats electorals molt millors. Però crec que quan la guerra s'hagi acabat, seran més forts. Així que exerciran un paper important a Ucraïna i a la societat civil després d'aquesta guerra. Seran herois, veterans de guerra, etc. Sí, aquesta guerra, és clar, els ajudarà. De nou n'hem de donar les gràcies a Putin.

LI- I al teu parer, quina és la forma de lluitar contra els nazis o l'extrema dreta a Ucraïna?

SM- És molt important per als militants d'esquerra mostrar que estem al costat del poble ucraïnès en aquesta guerra. També resistim la invasió russa. No som traïdors; estem contra Putin amb el nostre poble. Ningú pot dir que les idees de l'esquerra a Ucraïna són pro-russes. Putin ha explotat el nom de l'antifeixisme. És molt important explicar que ser antifeixista avui és estar contra Putin.

LI-Parla'ns ara de la resistència. Com expliques que el poble ucraïnès ja hagi resistit més de 50 dies?

SM- Rússia realment subestima Ucraïna. En primer lloc, la disposició del poble a lluitar, a protegir la terra i les ciutats. Putin pensava que seria molt fàcil prendre Kíiv en 3 dies, i realment no esperaven que la resistència fos tan forta. Al principi, Rússia va intentar evitar fos baixes, i va utilitzar armes d'alta precisió. Però quan van veure que aquesta guerra no anava segons el seu pla, van començar a utilitzar mètodes indiscriminats. Van utilitzar les mateixes tàctiques que a Síria. Però no som a Síria. Som a Europa. I totes les grans potències

presten molta més atenció al que passa a Europa que al que passa a Síria. Així els seus crims de guerra aquí han estat divulgats. I com que la guerra és a prop, Ucraïna ha aconseguit armes dels països occidentals. Aquestes armes ajuden, és clar, però són només armes de defensa. No per atacar.

LI- La qüestió de les armes és important, perquè una altra part de l'esquerra a Europa diu que cal aturar aquesta guerra, que l'enviament d'armes a Ucraïna només ajuda que la guerra sigui més llarga i que morin més ucraïnesos i joves russos.

SM-Sense aquestes armes, la guerra podria ser molt més curta, però l'ocupació podria ser molt, molt més llarga. I no crec que sigui la millor opció, perquè sé què ha passat als territoris ja ocupats per Rússia. Aquesta guerra pot resoldre's, però per desgràcia, només al camp de batalla. Jo també estic a favor de negociar amb Rússia i que

s'aturi aquesta guerra. Però el resultat d'aquestes negociacions depèn en gran mesura de la situació al front. I sense les armes dels països occidentals, Ucraïna serà ocupada i Rússia podrà continuar la seva expansió. Així que, per desgràcia, si estàs en contra del militarisme, has de recolzar Ucraïna i fins i tot donar suport a l'enviament d'armes, perquè si Ucraïna perd, si Rússia pren el que vol, començarà una nova cursa, una nova cursa armamentística mundial. Tothom començarà a preparar-se per a noves guerres.

LI- Tu has estat a Bucha, Irpin i Borodianska. Alguns creuen que els crims de guerra denunciats són només propaganda occidental. De què vas ser testimoni?

SM- He vist la destrucció. He vist els cadàvers. És horrorós. He parlat amb la gent. Van ser 35 dies d'infern. Van ser assassinats, torturats, robats per soldats russos. I tots expliquen el mateix. És impossible que això sigui un muntatge. Vam veure molts cotxes amb forats de bala: disparaven la gent que intentava fugir. Les persones que es van quedar eren principalment ancians i gent pobra que no tenien manera de fugir. La majoria de les víctimes de l'ocupació russa d'aquestes ciutats eren persones pobres i ara ho han perdut tot, literalment. L'únic que puc dir als que no ho creuen és que hi vagin i ho vegin per ells mateixos, que parlin amb la gent. No hi ha cap dubte sobre el que ha passat allà.

LI -Quin és el paper ara de l'esquerra ucraïnesa en la guerra?

SM- Uns dies abans de la guerra vam decidir que havíem d'estar preparats i que necessitàvem un pla per quan Rússia ataqués. I sí, el primer dia de l'atac, alguns militants de l'esquerra ucraïnesa, anarquistes, antifeixistes, es van unir a la defensa territorial. Altres van crear aquestes organitzacions de voluntaris per ajudar la defensa territorial. I ara tenim aquestes dues direccions de la nostra feina: la humanitària i la militar. La militar vol dir que intentem ajudar els nostres companys que s'han incorporat a la defensa territorial o l'exèrcit ucraïnès amb cascos, armilles de protecció, farmacioles de primers auxilis i equips tècnics (com telèmetres, binoculars de visió nocturna). I a la humanitària intentem donar suport a algunes iniciatives de base dels nostres camarades, ajudar els refugiats, etc. L'operació Solidaritat és només una organització. Tenim la defensa territorial. Tenim l'organització Moviment Social, que també intenta ajudar des dels sindicats a protegir els drets laborals, perquè és molt fàcil violar els drets laborals durant la guerra. I el govern comença a impulsar algunes reformes neoliberals fins i tot ara. El Moviment Social ha iniciat aquesta campanya per cancel·lar el deute extern ucraïnès. I tenim els sindicats, que també intenten ajudar els seus membres en la defensa del territori i l'exèrcit i fer una mica de treball humanitari. Els sindicats d'infermeres, per exemple, treballen molt als hospitals i també porten medicaments. L'esquerra està involucrada en molts processos diferents. Dins el moviment de l'esquerra ucraïnesa tenim un consens sobre aquesta guerra.

Vladyslav Starodubtsev, del *Moviment Social d'Ucraïna*

«Alliberament per a tots»: Resistència ucraïnesa, antiimperialisme i solidaritat global

Vladyslav Starodubtsev és un estudiant d'història de Kíev. És membre de Sotsialnyi Rukh, o Moviment Social Ucraïnès, una organització socialista democràtica dedicada a l'organització de la classe treballadora. Sotsialnyi Rukh també advoca contra les reformes neoliberals impulsades pel president Volodymyr Zelensky i treballa en la defensa dels drets de les dones i del col·lectiu

LGBTQ+, en la lluita contra la depredació del medi ambient i el canvi climàtic, i en la lluita contra la xenofòbia i el racisme. [...] Simón Rosado, de la secció veneçolana de la Unitat Internacional dels Treballadors-Quarta Internacional (UIT-CI) ha parlat amb ell. Entrevista completa aquí: <https://english.alaraby.co.uk/analysis/ukraine-anti-imperialism-and-global-solidarity>

SR: Part de l'esquerra dels països occidentals dona suport a Putin o adopta una posició de ni-ni. Com responeu a això?

VS: La nostra és una lluita anticolonial, antiimperialista i fins i tot antifeixista. [...] El poble ucraïnès lluita pel seu dret a ser ell mateix, a desenvolupar-se de manera independent. No és una guerra entre els Estats Units i Rússia. [...] Putin parla dels russos com els amos i creadors del poble ucraïnès, que per tant poden acabar amb la nostra existència. Persegueix la idea d'unir el món rus contra Occident. Alguns grups d'esquerra troben això atractiu a causa d'un antiamericanisme primari i de la nostàlgia oculta de l'URSS estalinista.

Per tant, crec que donar a l'OTAN un paper cabdal en el conflicte ucraïnès és una maniobra evasiva. Ningú va considerar que la invasió de l'Iraq per part dels Estats Units fos interimperialista, basant-se en les aliances internacionals de Hussein. Aquest raonament tampoc no és vàlid en aquesta guerra.

SR: Veus connexions entre la resistència ucraïnesa i altres lluites per l'autodeterminació?

VS: Ucraïna té una llarga història de lluita per la seva independència i autodeterminació. 1917 i 1991 van ser els anys en què Ucraïna va estar més a prop d'això, però va continuar estant a l'esfera d'influència russa, tant econòmicament com culturalment i políticament.

La ruptura radical amb la idea que els ucraïnesos eren els seus germans petits va enfurismar la burgesia russa i les elits estatals, que veien Ucraïna, fins i tot després de 1991, com el seu pati del darrere. La revolució del 2014 a Ucraïna, que va enderrocar el corrupte govern prorús, va suposar una ruptura definitiva amb Rússia.

Els palestins lliuren una lluita similar pel dret a existir i per la seva terra. L'ambigua resposta d'Israel a la invasió russa demostra que els colonitzadors tendeixen a simpatitzar entre ells. Els kurds lliuren una lluita semblant, pel dret a l'autodeterminació. Amb els sirians, lluitem junts contra l'imperialisme rus, que bombardeja les ciutats sirianes de la mateixa manera que bombardeja Mariúpol o altres ciutats ucraïneses.

Hem de ser coherents i donar suport a tots els pobles que lluiten per l'autodeterminació contra l'imperialisme. Hem de defensar la democràcia i l'alliberament per a tots, i oposar-nos a l'imperialisme i al colonialisme xinès, nord-americà, rus i europeu. [...]

SR: Com repercuteix la solidaritat internacional a Ucraïna?

VS: La solidaritat internacional aixeca la moral dels ucraïnesos en aquests temps difícils. Les notícies dels treballadors que bloquegen els vaixells russos van circular als mitjans de comunicació ucraïnesos i van mostrar un gran grau de solidaritat [...] Donem suport als companys a Rússia que s'oposen a l'imperialisme i al putinisme, i als que parlen de sancions i de l'enviament d'armes a Ucraïna, i especialment els que sabotegen els militars russos. Malauradament, el moviment és molt marginal, en part per la maquinària repressiva de Putin, i en part per la histèria patriòtica.

Crec que una victòria de la resistència ucraïnesa desestabilitzaria els règims autoritaris de Rússia, Bielorússia i el Kazakhstan, enfortint la lluita pels drets democràtics i inspirant les lluites per l'autodeterminació arreu del món.

Russa i bielorussa

«La guerra ha de ser detinguda per nosaltres mateixos, homes i dones de Rússia».

Manifest de la coalició **«Socialistes contra la guerra»** 24/03/2022, publicat a <https://sinpermiso.info/>

Manifest en què, després de delimitar-se dels EUA, es recullen punts com: «És una guerra injusta, una guerra de conquesta (...); genera innombrables desastres als nostres pobles(...); convertirà Ucraïna en ruïnes i Rússia en una gran presó(...); la lluita per la pau és un deure patriòtic per a tot rus.

(...) Els nostres enemics no són a Kíev i Odessa, sinó a Moscou. És hora de fer-los fora. La guerra no és obra de Rússia. La guerra és obra de Putin i el seu règim. **Prou intervenció! Prou dictadura! Prou pobresa!**

Com quan Vietnam, és essencial la resistència a la guerra a Rússia. També a Bielorússia perquè està sent base dels atacs russos. A tots dos països la repressió és brutal. Per això cal valorar els milers que es van manifestar a Rússia, malgrat que van ser detinguts 4.300 arriscant-se a penes de fins a 15 anys, o les cares visibles de la diputada Nina Belyayeva, la periodista de TV Marina Ovsianikova, o Arkadi Dvorkóvitx, antic viceprimer ministre i director del centre d'innovacions *Skólkovo*, que han criticat públicament l'«operació militar especial». Tots ells qualificats immediatament de «traïdors».

Igualment, a Bielorússia, terra de partisans, els treballadors ferroviaris estan aconseguint retardar o parar els trens militars russos.

tat de classe

**Des de França, Àustria,
o la Xarxa Sindical
Internacional,
solidaritat de classe!**

European network in solidarity
with Ukraine and against war

Xarxa europea Solidaritat amb Ucraïna i contra la guerra

Nosaltres, col·lectius de moviments socials, sindicats, organitzacions i partits d'Europa Oriental i Occidental, oposats a la guerra i a tots els neocolonialismes del món, volem construir una xarxa des de baix, independent de tot govern, PER :

1. La defensa d'una Ucraïna independent i democràtica.
2. La retirada immediata de les tropes russes de tot el territori ucraïnès. La fi de l'amenaça nuclear que suposa l'alerta de les armes nuclears russes i el bombardeig de les centrals ucraïneses.
3. El suport a la resistència (armada o no) del poble ucraïnès en la seva diversitat, en defensa del dret a l'autodeterminació.
4. La cancel·lació del deute extern d'Ucraïna.
5. L'acollida sense discriminació de tots els refugiats, tant d'Ucraïna com d'altres països.
6. El suport al moviment antiguerres i democràtic a Rússia i garantia de l'estatus de refugiats polítics pels opositors a Putin i els soldats russos que desertin.
7. L'embargament dels béns dels membres del Govern rus, dels alts funcionaris i dels oligarques a Europa i a tot el món; i l'aplicació de sancions financeres i econòmiques, protegint els més desfavorits de les seves conseqüències.

A més, també estem lluitant, juntament amb corrents afins a Ucraïna i Rússia:

- Pel desarmament nuclear mundial. Contra l'escalada militar i la militarització de les ments.
- Pel desmantellament dels blocs militars.
- Per garantir que qualsevol ajuda a Ucraïna no estigui subjecta a les condicions d'austeritat del FMI o la UE.
- Contra el productivisme, el militarisme i la competència imperialista pel poder i el benefici econòmic que destrueixen el nostre medi ambient i els nostres drets socials i democràtics.

Després de la Primera Guerra Mundial, l'OIT es va fundar sobre una declaració universal: «una pau universal i duradora només es pot basar en la justícia social». Avui cal afegir-hi la justícia mediambiental i l'estat de dret: lluitem per la pau i la igualtat, les llibertats democràtiques, la justícia social i climàtica, mitjançant la cooperació i la solidaritat entre els pobles.

Lluita Internacionalista, hem adherit. <https://ukraine-solidarity.eu/>

Suport polític i material a l'esquerra dins la resistència ucraïnesa

Des de **Lluita Internacionalista** tenim clar que cal fer costat a la resistència ucraïnesa contra la invasió russa. Juntament amb la nostra organització internacional, la **Unitat Internacional de Treballadores i Treballadors-Quarta Internacional (UIT-QI)** ens hem implicat en l'**Operació Solidaritat**. L'objectiu és fer arribar el suport polític i material de les organitzacions antiautoritàries, antifeixistes i revolucionàries d'Europa i arreu del món a l'esquerra ucraïnesa, construint un moviment de solidaritat des de la independència de classe.

Estem en contra de l'OTAN, però a diferència de gran part de l'esquerra europea que ho utilitza com a justificació de l'agressió imperialista de Putin, considerem que és injustificable des d'una perspectiva de classe treballadora.

Operació Solidaritat és una campanya de solidaritat internacional impulsada des de diversos corrents d'esquerres antiautoritària ucraïnesa que s'han unit en una plataforma comuna davant la invasió russa i estan implicades directament en la resistència tant militarment, a través de la Defensa Territorial, com en l'ajuda humanitària a través de sindicats i en l'acollida dels desplaçats interns.

Com pots participar a la campanya?

- Organitzar xerrades i activitats en defensa d'Ucraïna i donant veu a les organitzacions de l'esquerra ucraïnesa.
- Recollir fons per comprar kits de primers auxilis

Operation Solidarity

Suport polític i material a l'esquerra dins la resistència ucraïnesa

Qui som?

L'Operació Solidaritat és una xarxa voluntària anti-autoritària organitzada durant la guerra per ajudar a totes les forces d'esquerres de la societat conjuntament per contrarestar l'agressió imperialista contra Ucraïna.

Què fem?

Recaptem ajuda i fons per a les persones que lluiten en la Defensa Territorial i per les seves famílies, per ajudar als refugiats, i per donar suport a les iniciatives de base d'esquerres, que uneixin a les persones per un objectiu comú. Amb aquests fons es compren i entreguen ajuda humanitària, l'equipament militar de protecció i els subministraments mèdics més necessaris per Ucraïna. En les nostres publicacions a la nostra web quasi diàries (<https://operation-solidarity.org/>), també podeu treure una impressió del que fem.

Kit de primers auxilis 80 EUR
(material + Transport)

Pots fer la teva aportació a Lluita Internacionalista
ES64 2100 3459 3821 0022 0515
posant el teu nom i concepte
«Ucraïna»

Pots subscriure't a la nostra revista mensual (a escollir versió en castellà o en català) enviant les teves dades a l'apartat de correu i fent l'ingrés per un any al compte corrent: **ES64 2100 3459 3821 0022 0515** (25 euros si te l'hem d'enviar per correu dins de l'Estat espanyol). La subscripció de lliurament en mà és de 17 euros i la podeu fer posant-vos en contacte amb qualsevol militant del grup.

Publicació mensual de Lluita Internacionalista. Dip. legal B-48673-2001 Lluita Internacionalista no es fa responsable de l'opinió expressada en els articles signats.

Lluita Internacionalista és una organització trotskista. El nostre objectiu és la revolució socialista, per acabar amb el capitalisme i construir el socialisme. Impulsem la lluita obrera i jove, i la democràcia obrera. Defensem el dret a l'autodeterminació dels pobles, que és negat per l'Estat Monàrquic, un règim que cal abolir. La nostra lluita és internacionalista: impulsem la reconstrucció de la IV Internacional.

Aquí ens trobaràs

- ✉ LUCHAINT@TELEFONICA.NET
- 📷 [LLUITA.INTERNACIONALISTA](https://www.instagram.com/LLUITA.INTERNACIONALISTA)
- 🐦 [@LUCHAINT](https://twitter.com/LUCHAINT)
- 📘 [@LINTERNACIONALISTA](https://www.facebook.com/LINTERNACIONALISTA)

